

International Standard on Restorative Justice

มาตรฐานระหว่างประเทศว่าด้วยความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา

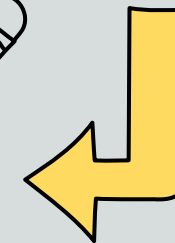
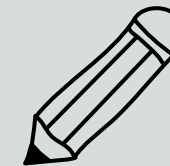
อุกฤษฏ์ ศรศรีศุภ

หัวหน้าฝ่ายนโยบายและกิจการต่างประเทศด้านหลักนิติธรรมและความยุติธรรมทางอาญา

Thailand Institute of Justice (TIJ)
affiliated with the United Nations

CONTENTS

01/ความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา (Restorative Justice)

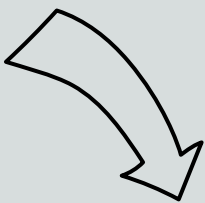
มาตรฐานระหว่างประเทศ
UN Basic Principles on RJ
RJ Process ตามมาตรฐาน UN
ทำอย่างไร?

02/Restorative Justice กับการปรับใช้ในบริบทต่าง ๆ

การใช้ RJ ในคดีอาญาผู้ใหญ่
การใช้ RJ ในคดีอาญาเด็ก
แนวปฏิบัติ RJ ในประเทศต่าง ๆ
Interventions ที่เป็นประโยชน์
Workshop: RJ Process 101
ถอดบทเรียน Application of RJ
on a wider scale

03/บทสรุปและแนวนโยบาย ที่สำคัญ

ข้อท้าทายและการสนับสนุน
แนวทาง: เพิ่ม-ลด-ปรับ-สร้าง

01/ความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา (Restorative Justice)

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

ก่อนปี 2000

ICCPR (1966)

Article 2 (Right to Remedy)

3. Each State Party to the present Covenant undertakes:

(a) To ensure that any person whose rights or freedoms as herein recognized are violated shall **have an effective remedy**, notwithstanding that the violation has been committed by persons acting in an official capacity;

(b) To ensure that any person claiming such a remedy shall have his **right thereto determined by competent judicial, administrative or legislative authorities, or by any other competent authority** provided for by the legal system of the State, and **to develop the possibilities of judicial remedy**;

(c) To ensure that the **competent authorities shall enforce such remedies** when granted.

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

ก่อนปี 2000

ICCPR (1966)

Article 10 (Rights to Humane Treatment)

1. All persons deprived of their liberty shall **be treated with humanity and with respect for the inherent dignity** of the human person.
2. (a) Accused persons shall, save in exceptional circumstances, **be segregated from convicted persons** and shall be subject to separate treatment appropriate to their status as unconvicted persons;
(b) Accused juvenile persons shall **be separated from adults** and brought as speedily as possible for adjudication.
3. The penitentiary system shall comprise treatment of prisoners, the essential aim of which shall be their **reformation and social rehabilitation**. Juvenile offenders shall be segregated from adults and be accorded treatment appropriate to their age and legal status.

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

ก่อนปี 2000

ICCPR (1966)

Article 14 (Rights to Fair Trial)

1. **All persons shall be equal before the courts and tribunals.** In the determination of any criminal charge against him, or of his rights and obligations in a suit at law, everyone shall be entitled to a fair and public hearing by a competent, independent and impartial tribunal established by law.
2. Everyone charged with a criminal offence shall have the **right to be presumed innocent** until proved guilty according to law.
3. [...]
4. In the case of **juvenile persons**, the procedure shall be such as will take account of their age and the desirability of **promoting their rehabilitation**.
5. Everyone convicted of a crime shall have the right to his conviction and sentence **being reviewed by a higher tribunal** according to law.
6. [...]
7. [...]

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

ก่อนปี 2000

Convention on the Rights of the Child (CRC)

ประกาศใช้ในปี 1989 และได้รับการรับรองจากเกือบทุกประเทศ CRC เป็นเสาหลักของกฎหมายว่าด้วยสิทธิเด็กระหว่างประเทศ

- **หลักการสำคัญ:** ประโยชน์สูงสุดของเด็ก (A3), ไม่เลือกปฏิบัติ (A2), สิทธิในการมีชีวิตอยู่ การอยู่รอด และการเติบโต (A6), การปฏิบัติที่ปราศจากการทรมาน โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี สิทธิในกระบวนการยุติธรรมที่เป็นธรรม (A37) สิทธิในการฟื้นฟูพฤติกรรม/คืนสู่สังคม (A39) การยุติความรุนแรงต่อเด็กและการใช้มาตรการเฉพาะสำหรับเด็ก (A19)
- **ความเกี่ยวข้องกับเด็กกระทำผิด:** เน้นย้ำว่า การคุมขังควรเป็นทางเลือกสุดท้ายและใช้ระยะเวลาสั้นที่สุด ใช้มาตรการทางเลือก เช่น การห้ามเหล้าและกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ และบังคับใช้การพิจารณาพิเศษสำหรับเด็กที่สูญเสียเสรีภาพ

- + **General Comments No.10 of CRC** การคำนึงถึงความอ่อนแอของเด็ก
- + **General Comments No.11 of CRC** การใช้ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ในฐานะมาตรการตามมาตรา 19

มาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติสำหรับการบริหารงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน (Beijing Rules) A/RES/40/33 (ประกาศใช้ในปี 1985)

- **หลักการสำคัญ:** การปฏิบัติที่เหมาะสมกับวัย, กระบวนการยุติธรรมที่ชอบธรรม, สิทธิในการได้รับฟัง, การแยกจากผู้ใหญ่, สิทธิในสุขภาพและการศึกษา, และการฟื้นฟูพฤติกรรม โดยมุ่งเน้นการกลับคืนสู่สังคม
- **ความเกี่ยวข้องกับเด็กกระทำผิด:** กำหนดหลักการการควบคุมก่อนพิจารณาคดี, การสืบสวน, ตัวแทนทางกฎหมาย, การลงโทษ, และมาตรการทางเลือก

กฎสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเยาวชนที่ถูกกักขัง (Havana Rules) A/RES/45/113 (ประกาศใช้ในปี 1990)

- **หลักการสำคัญ:** มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับสภาพแวดล้อมการควบคุม, สิทธิในการติดต่อครอบครัวและที่ปรึกษาทางกฎหมาย, การศึกษาและสันทนาการ, สิทธิในสุขภาพ, และกลไกการร้องเรียน
- **ความเกี่ยวข้องกับเด็กกระทำผิด:** ยืนยันการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรม, ปกป้องเด็กจากการทรมานและความรุนแรง และส่งเสริมการฟื้นฟูพฤติกรรม

แนวทางสหประชาชาติเพื่อการป้องกันการทำผิดของเด็กและเยาวชน (Riyadh Guidelines) A/RES/45/112 (ประกาศใช้ในปี 1990)

- **หลักการสำคัญ:** การบูรณาการภาคสังคมกับภาครัฐ การดำเนินการด้วยความเคารพ และส่งเสริมบุคลิกภาพของพวกเขาตั้งแต่ยังเด็ก บทบาทของเยาวชนในการมีส่วนร่วมไม่ควรถือว่าพวกเขาเป็นเพียงวัตถุที่จะถูกควบคุม
- **เนื้อหา:** เน้นการเบี่ยงเบนความสนใจเป็นแนวทางหลักสำหรับเด็กอายุ 12-17 ปีที่กระทำผิดเล็กน้อยหรือมีศักยภาพในการฟื้นฟู ส่งเสริมมาตรการทางเลือกอื่น ๆ เช่น การกักขัง การบริการชุมชน และกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ เน้นการฟื้นฟูและป้องกันการกลับไปกระทำผิดซ้ำ

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

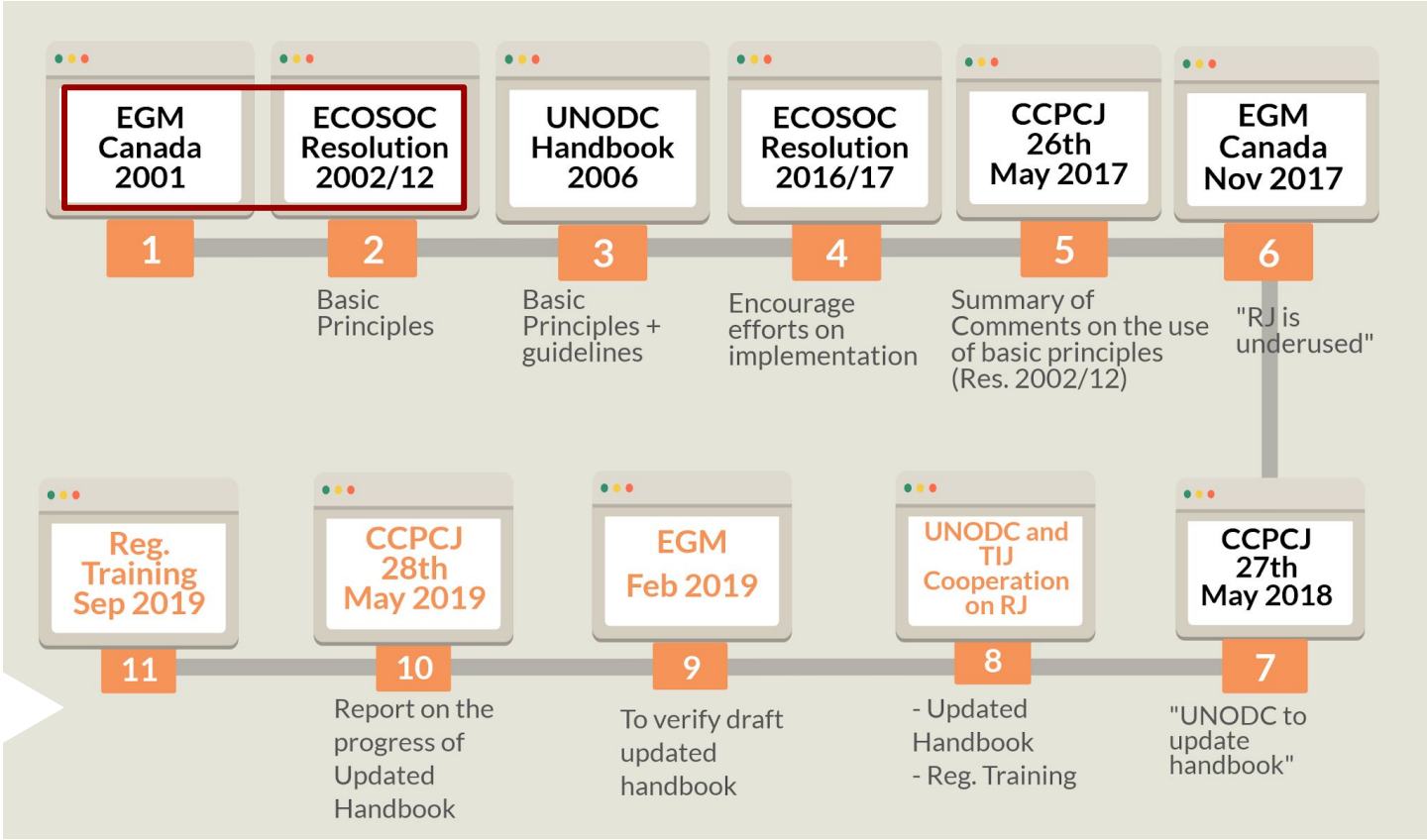
พัฒนาการสำคัญในช่วงปี 2000

“42. Facilitate, where appropriate and in accordance with domestic legal frameworks, **restorative justice processes at relevant stages in criminal proceedings** in order to assist the recovery of victims and the reintegration of offenders, as well as to prevent crime and recidivism, and assess their usefulness in this regard”

Kyoto Declaration, 2021

Updated UNODC Handbook (2020)

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

หลังปี 2000

ECOSOC Res.2002/12

ECOSOC Resolution 2002/12

Basic principles on the use of restorative justice programmes in criminal matters

The Economic and Social Council,

Recalling its resolution 1999/26 of 28 July 1999, entitled “Development and implementation of mediation and restorative justice measures in criminal justice”, in which the Council requested the Commission on Crime Prevention and Criminal Justice to consider the desirability of formulating United Nations standards in the field of mediation and restorative justice,

Recalling also its resolution 2000/14 of 27 July 2000, entitled “Basic principles on the use of restorative justice programmes in criminal matters”, in which it requested the Secretary-General to seek comments from Member States and relevant intergovernmental and non-governmental organizations, as well as institutes of the United Nations Crime Prevention and Criminal Justice Programme network, on the desirability and the means of establishing common principles on the use of restorative justice programmes in criminal matters, including the advisability of developing a new instrument for that purpose,

Taking into account the existing international commitments with respect to victims, in particular the Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power,¹

Noting the discussions on restorative justice during the Tenth United Nations Congress on the Prevention of Crime and the Treatment

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

หลังปี 2000

ECOSOC Res.2002/12

I. Use of terms

1. “Restorative justice programme” means any programme that uses restorative processes and seeks to achieve restorative outcomes.
2. “Restorative process” means any process in which the victim and the offender, and, where appropriate, any other individuals or community members affected by a crime, participate together actively in the resolution of matters arising from the crime, generally with the help of a facilitator. Restorative processes may include mediation, conciliation, conferencing and sentencing circles.
3. “Restorative outcome” means an agreement reached as a result of a restorative process. Restorative outcomes include responses and programmes such as reparation, restitution and community service, aimed at meeting the individual and collective needs and responsibilities of the parties and achieving the reintegration of the victim and the offender.
4. “Parties” means the victim, the offender and any other individuals or community members affected by a crime who may be involved in a restorative process.
5. “Facilitator” means a person whose role is to facilitate, in a fair and impartial manner, the participation of the parties in a restorative process.

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

ค.ศ. 2000

ECOSOC Res.2002/12

II. Use of restorative justice programmes

6. Restorative justice programmes may be **used at any stage** of the criminal justice system, subject to national law.

7. Restorative processes should be used only where there is sufficient evidence to charge the offender and with the **free and voluntary consent of the victim and the offender**. The victim and the offender should be able to **withdraw such consent at any time** during the process. Agreements should be arrived at voluntarily and should contain only **reasonable and proportionate obligations**.

8. The victim and the offender should normally **agree on the basic facts of a case** as the basis for their participation in a restorative process. Participation of the offender shall not be used as evidence of admission of guilt in subsequent legal proceedings.

9. Disparities leading to **power imbalances**, as well as **cultural differences** among the parties, should be taken into consideration in referring a case to, and in conducting, a restorative process.

10. **The safety of the parties** shall be considered in referring any case to, and in conducting, a restorative process.

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

ค.ศ. 2000

ECOSOC Res.2002/12

17. Failure to implement an agreement made in the course of a restorative process should be referred back to the restorative programme or, where required by national law, to the established criminal justice process and a decision as to how to proceed should be taken without delay. Failure to implement an agreement, other than a judicial decision or judgement, should not be used as justification for a more severe sentence in subsequent criminal justice proceedings.

18. Facilitators should perform their duties in an impartial manner, with due respect to the dignity of the parties. In that capacity, facilitators should ensure that the parties act with respect towards each other and enable the parties to find a relevant solution among themselves.

19. Facilitators shall possess a good understanding of local cultures and communities and, where appropriate, receive initial training before taking up facilitation duties.

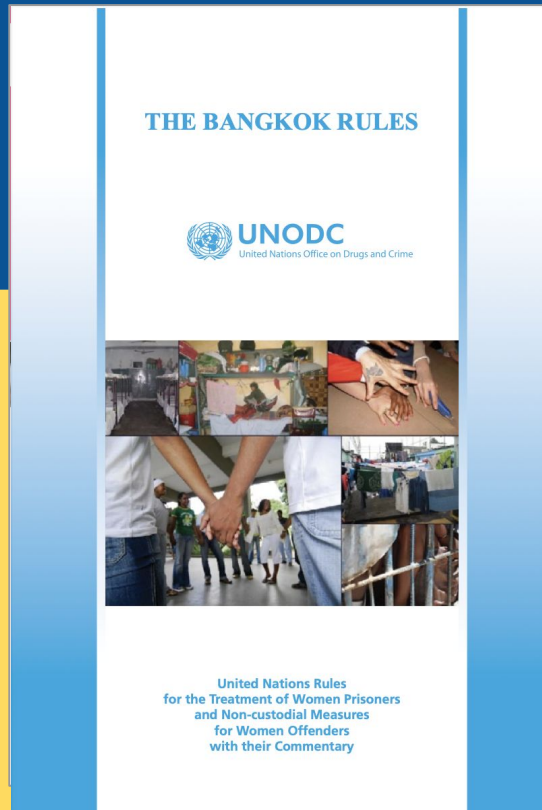
IV. Continuing development of restorative justice programmes

20. Member States should consider the formulation of national strategies and policies aimed at the development of restorative justice and at the promotion of a culture favourable to the use of restorative justice among law enforcement, judicial and social authorities, as well as local communities.

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

หลังปี 2000

GA Res.65/229

PART III

NON-CUSTODIAL MEASURES

Rule 57-58

A considerable proportion of women offenders do not necessarily pose a risk to society and their imprisonment may not help, but hinder their social reintegration. Many are in prison as a direct or indirect result of the multiple layers of discrimination and deprivation, often experienced at the hands of their husbands or partners, their family and the community.⁶² Accordingly, women offenders should be treated fairly in the criminal justice system, taking into account their backgrounds and reasons that have led to the offence committed, as well as receiving care, assistance and treatment in the community, to help them overcome the underlying factors leading to criminal behaviour. By keeping women out of prison, where imprisonment is not necessary or justified, their children may be saved from the enduring adverse effects of their mothers' imprisonment, including their possible institutionalization and own future incarceration.

Since a large proportion of women have mental health-care needs, are drug and/or alcohol dependent, suffer from the trauma of domestic violence or sexual abuse, diverting them to a suitable gender appropriate treatment programme would address their needs much more effectively than the harsh environment of prisons.⁶³

Research has indicated that restorative justice can be effective in the social reintegration of women in some cultures. The United Nations Basic Principles on the Use of Restorative Justice Programmes in Criminal Matters⁶⁴ should provide additional guidance to member States in developing appropriate responses to women in the criminal justice system, where appropriate.

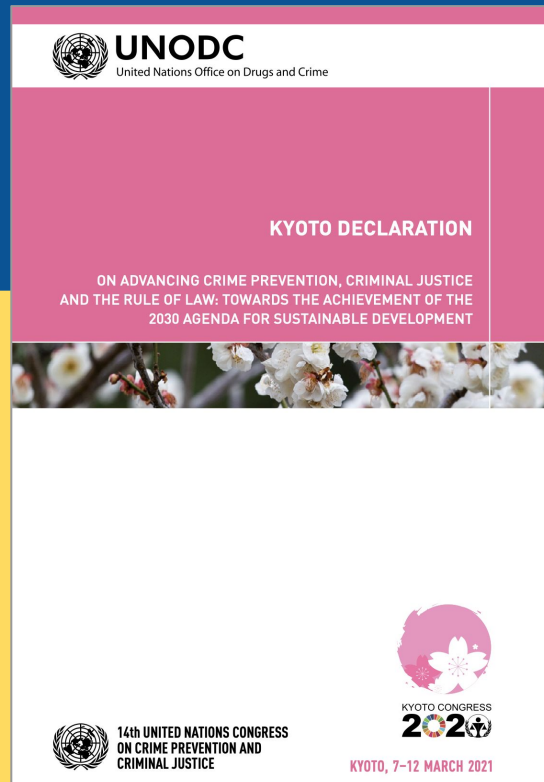
In order to fulfil the provisions of these Rules, judicial authorities need to have the necessary information available in order to take appropriate decisions. They may be required, for example, to consider reports compiled by social services on the probable impact of the mother's detention on the children and other family members, and the arrangements for the children's care, in the absence of the mother.

In addition, States need to give due attention to strengthening administrative and financial capacity with a view to establishing a national system of non-custodial measures, creating structures and mechanisms to implement alternatives to imprisonment, where possible, including restorative justice and alternative conflict resolution.

Restorative Justice ในตราสารระหว่างประเทศ

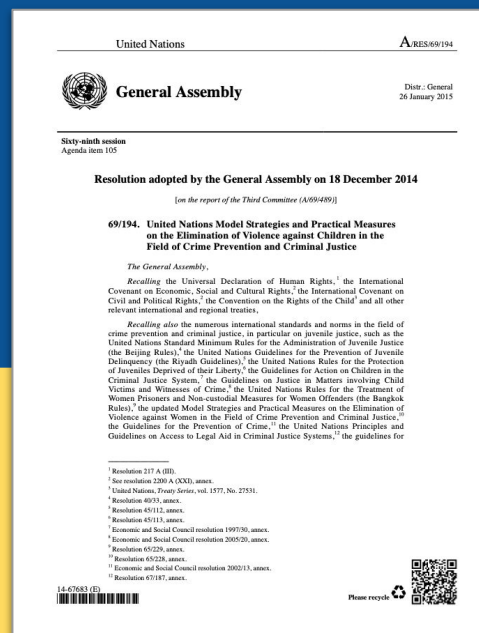
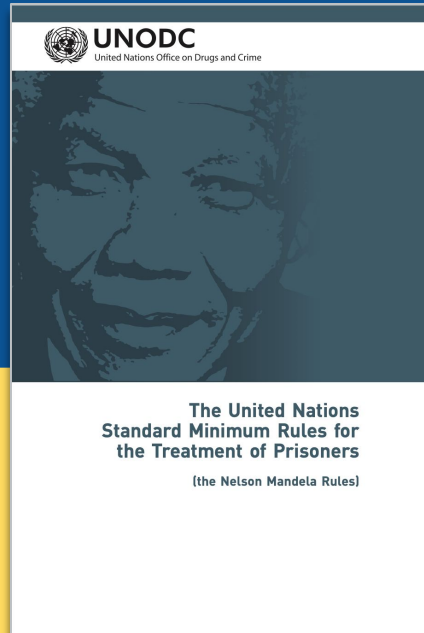
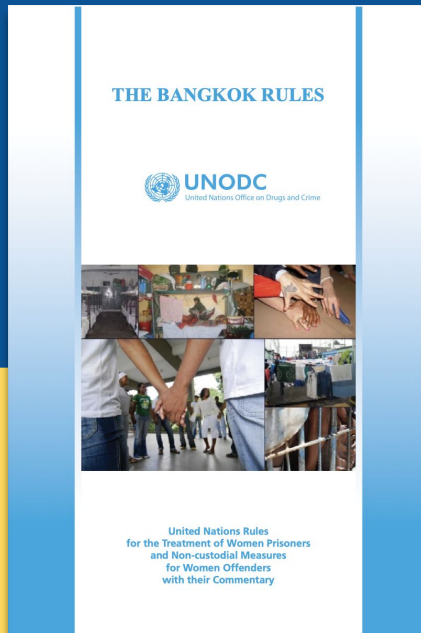
หลังปี 2000

GA Res.76/181

42. Facilitate, where appropriate and in accordance with domestic legal frameworks, **restorative justice processes** at relevant stages in criminal proceedings in order to assist **the recovery of victims and the reintegration of offenders, as well as to prevent crime and recidivism,** and assess their usefulness in this regard;

ตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ

SCAN ME

Restorative Process

ตามมาตรฐานสหประชาชาติ

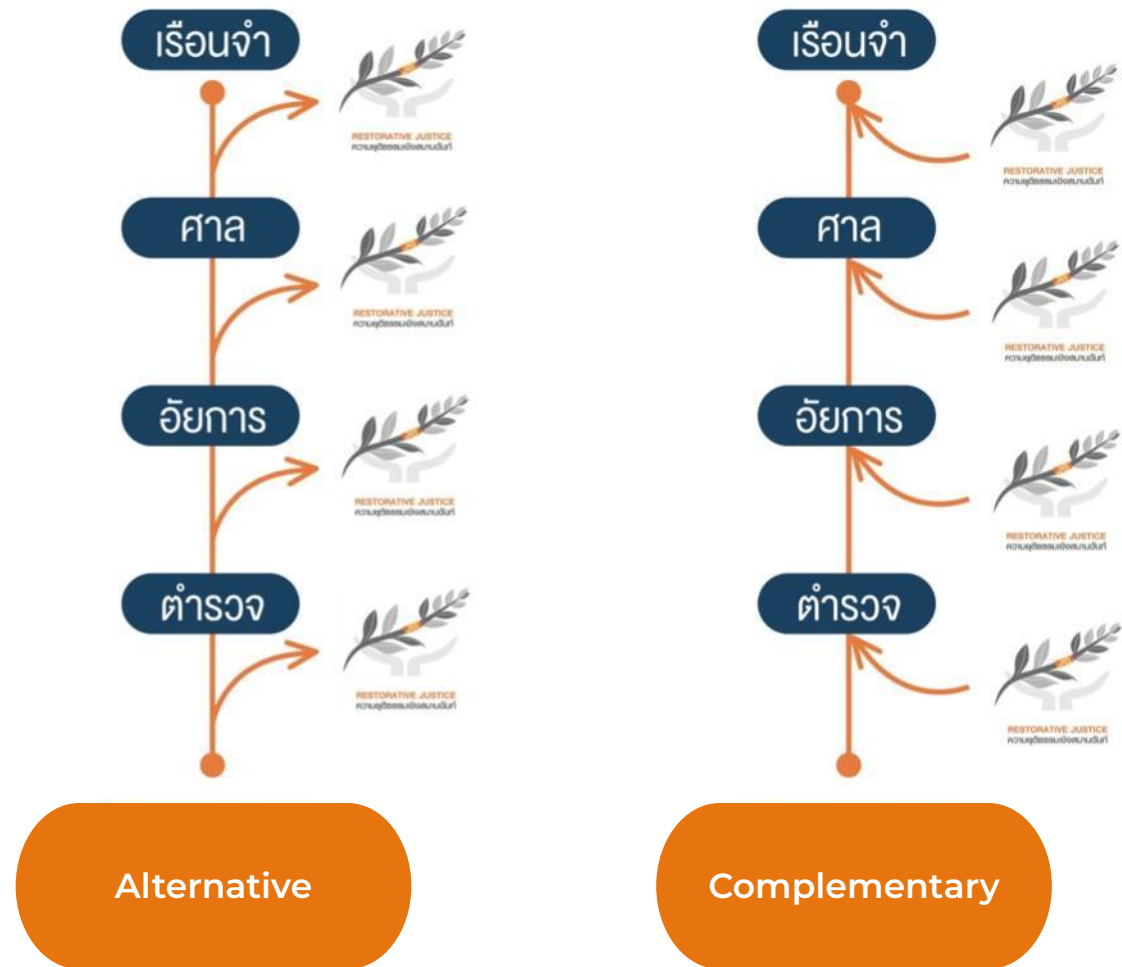
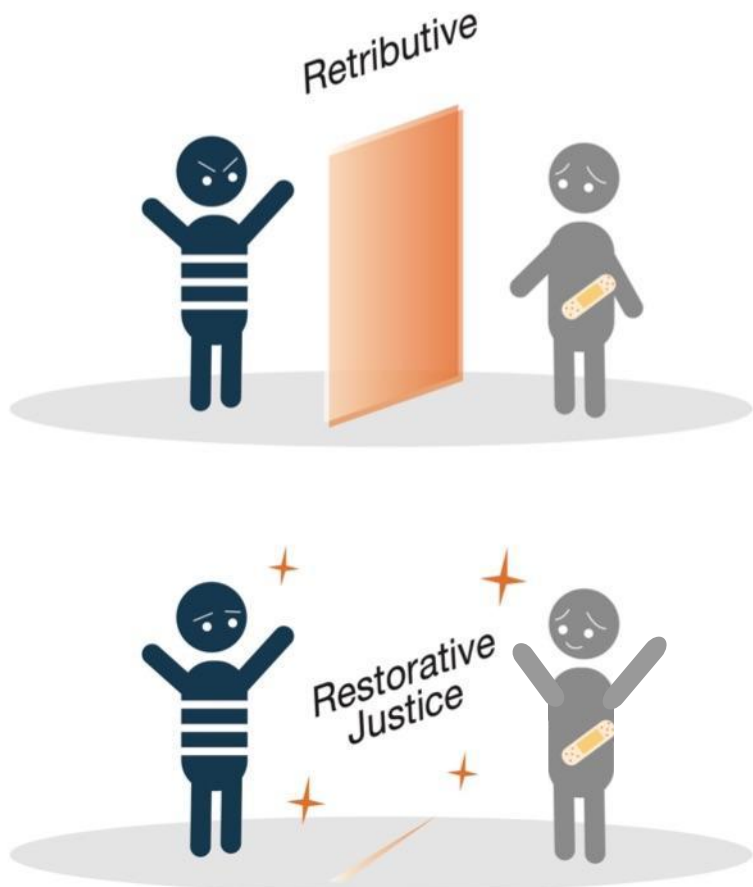
ทำอย่างไร?

แนวทางการนำ RJ ไปใช้

Restorative justice is a **flexible, participatory, and problem-solving** response to criminal behaviour, which can provide **a complementary or an alternative path** to justice.

UNODC & TIJ, *Handbook on Restorative Justice Programmes, 2020*

ความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์สามารถเป็นได้ทั้ง
ทางเลือกที่เหมาะสม หรือ เป็นส่วนหนุนเสริมในการดำเนินคดีอาญา

ค่านิยมหลักของการจัดกระบวนการ RJ

ยืนยัน ค่านิยม
 ที่ชุมชนเชื่อถือ

สนับสนุน ผู้เสียหาย
 ให้มีส่วนร่วมในกระบวนการ

ฟื้นฟู ความสัมพันธ์
 ระหว่างคู่กรณี

ส่งเสริม ความรับผิดชอบ
 ของผู้กระทำผิด

มุ่งฟื้นฟู ความเสมอภาค
 ในสังคม

ส่งเสริม ความปลอดภัยชุมชน
 และป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

พฤติกรรม (Behaviours)

ความรู้สึก (Feelings)

Thoughts | Values

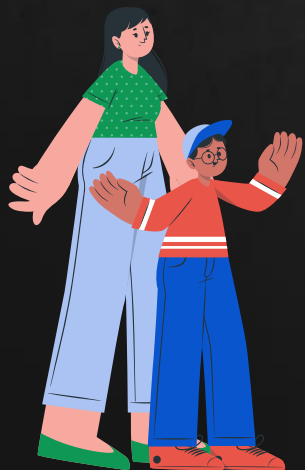
ความต้องการ (Needs)

Meaning Significance
Security | Belonging | Growth | Autonomy

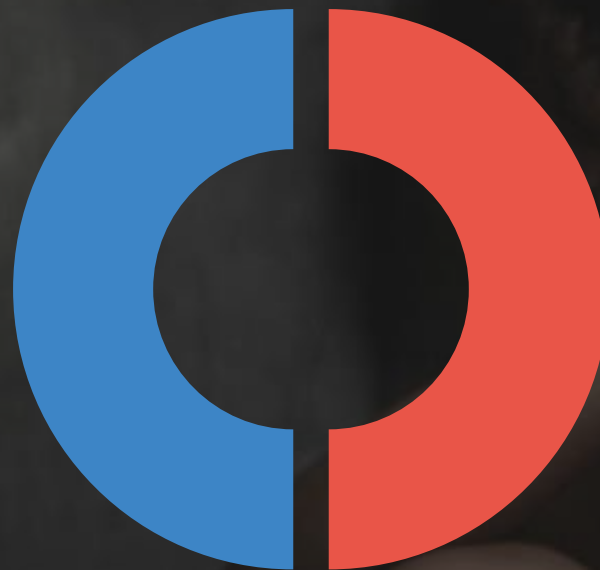
Photo credit: <https://www.conscious-u.com/>

การกระทำ

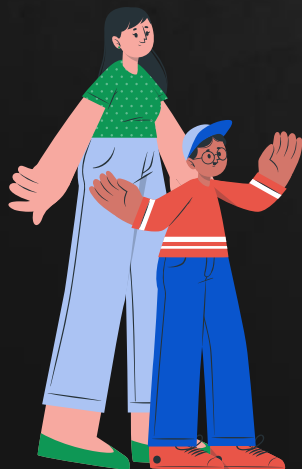
โครงสร้างความรับผิดทางอาญาเบื้องต้น

องค์ประกอบภายนอก
Actus Reus

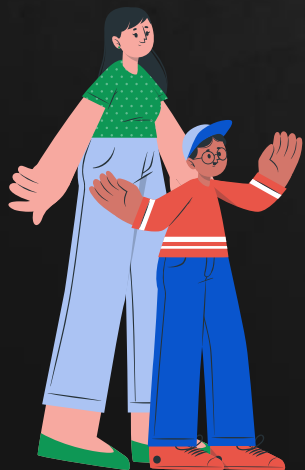

องค์ประกอบภายใน
Mens Rea

ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำและผล

ความรู้สึ

JOY

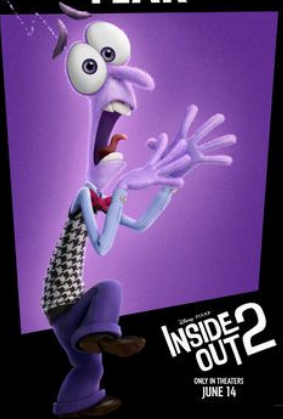
ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

SADNESS

ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

FEAR

ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

DISGUST

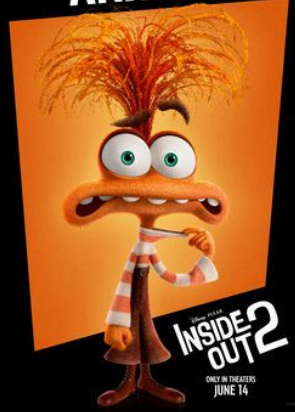
ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

ANGER

ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

ANXIETY

ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

ENNUI*
*IT MEANS THE BORING

ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

ENVY

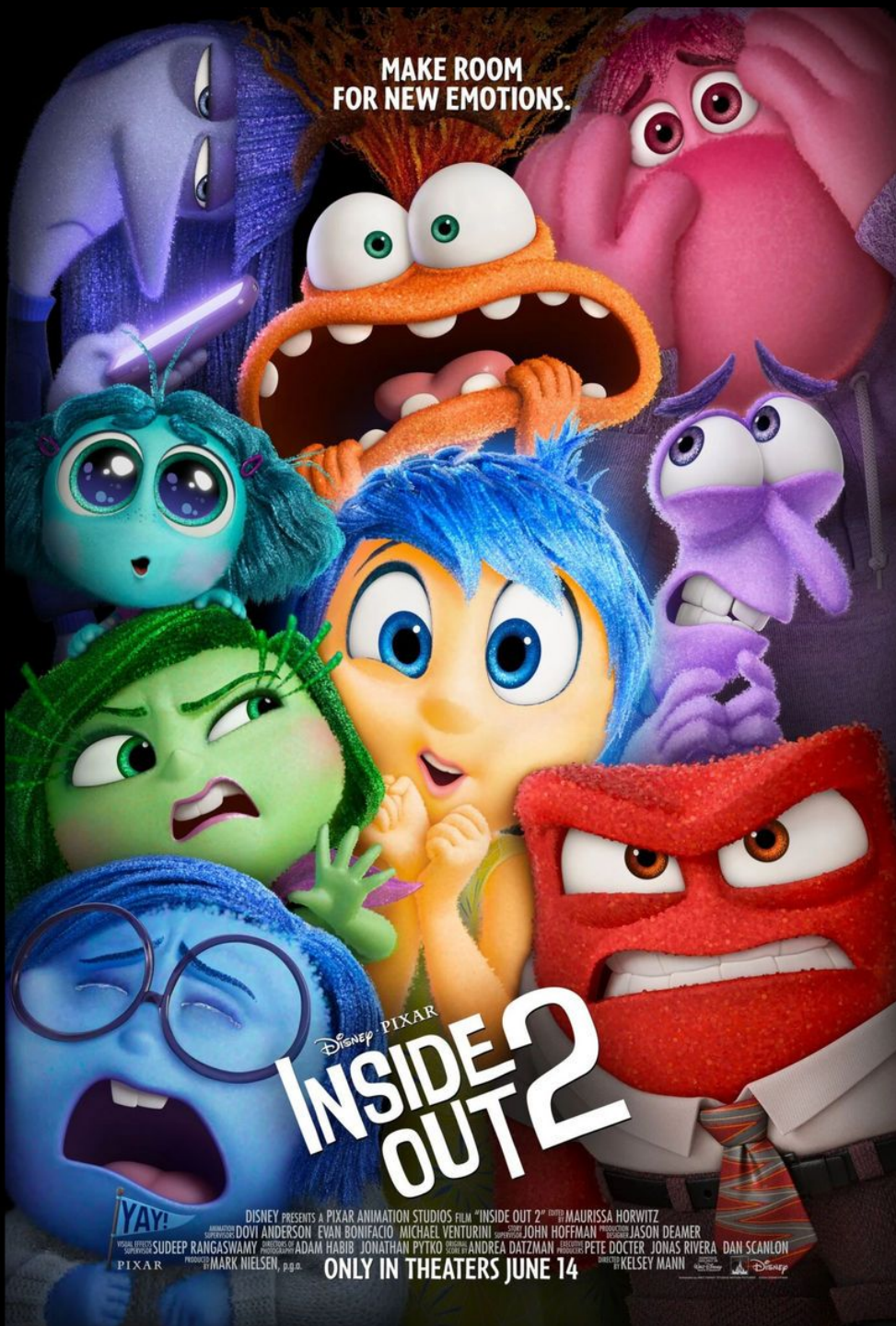
ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

EMBARRASSMENT

ONLY IN THEATERS
INSIDE OUT 2
JUNE 14

MAKE ROOM
FOR NEW EMOTIONS.

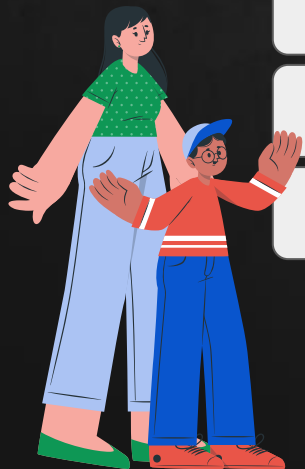

Disney Pixar
INSIDE OUT 2

Disney Presents a Pixar Animation Studios Film "INSIDE OUT 2" Directed by MAURISSA HORWITZ
 Story by DOVI ANDERSON, EVAN BONIFACIO, MICHAEL VENTURINI, JOHN HOFFMAN, JASON DEAMER
 Screenplay by SUDEEP RANGASWAMY, ADAM HABIB, JONATHAN PYTKO, ANDREA DATZMAN, PETE DOCTER, JONAS RIVERA, DAN SCANLON
 Produced by MARK NIELSEN, p.g.a. Directed by KELSEY MANN
 PIXAR

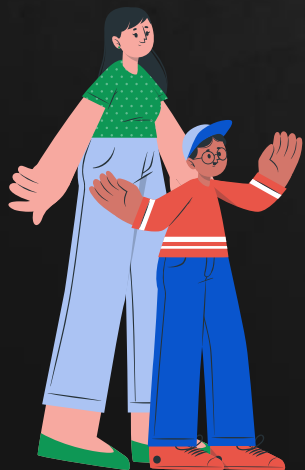
ONLY IN THEATERS JUNE 14

	สดใส							
ประทับใจ	มีชีวิตชีวา	สบายใจ	ดีใจ	ตกใจ	เบื่อ/เซ็ง		หมดหวัง	ไม่พอใจ
ใส่ใจ	ร่าเริง	พอใจ	สนุก	ซ็อก	ล้า	เป็นห่วง	น้อยใจ	คับข้องใจ
หลงใหล	ชื่นใจ	ปล่อยวาง	เบื่อกวน	ไม่ไว้ใจ	ก้อใจ	เครียด	เสียใจ	รำคาญ
มีพลัง	ชื่นชอบ	ผ่อนคลาย	ปลื้มใจ	ใจเสีย	หมดแรง	หงุดหงิด	เจ็บปวด	โมโห
กระตือรือร้น	เห็นใจ	วางใจ	ตกลง	ใจหาย	หมดไฟ	อึดอัด	ผิดหวัง	ขุ่นเคือง
เข้มแข็ง	เป็นมิตร	ไว้ใจ	ภูมิใจ	ระแวง	ลังเล	กลุ่มใจ	ทุกข์ใจ	เจ็บใจ
คึกคัก	เอ็นดู	โล่งอก	ปลอดภัย	ประหม่า	ไม่แน่ใจ	หนักใจ	ทรมาน	เคลียด
มีความหวัง	อบอุ่น	ซาบซึ้ง	มั่นคง	อาย	งง	ลำบากใจ	สะเทือนใจ	แค้น
มีกำลังใจ	ห่วงใย	ตื่นตันใจ	เต็มใจ	ไม่มั่นคง	สงสัย	ป่วน	เหงา	เหินห่าง
	คิดถึง	เกรงใจ	หนักแน่น	อิจฉา	แปลกใจ		โหยหา	เย็นชา

© Marshall Rosenberg, CNVC.org

ความต้องการที่แท้จริง

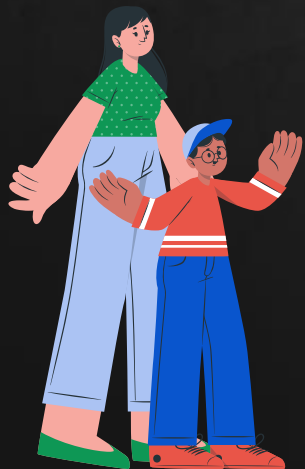
ความรัก	ความไว้ใจ	ความจริงใจ			
ความเข้าใจ	ความช่วยเหลือ	ความเท่าเทียม	ความหวัง	ความชัดเจน	เป้าหมายชีวิต
การรับฟัง	ความร่วมมือ	ความเคารพตนเอง	การแสดงความยินดี	ความมีประสิทธิภาพ	ความเมตตากรุณา
การยอมรับ	ความชื่นชม	อำนาจในตัวเอง	การแสดงความเสียใจ	ความเข้าใจ	การช่วยเหลือผู้อื่น
ความใกล้ชิด	การสื่อสาร	การเป็นตัวของตัวเอง	ความสบายใจ	การมีความสามารถ	การอุทิศตน
ความมีน้ำใจ	การเป็นส่วนหนึ่ง	ศักดิ์ศรี	ความคิดสร้างสรรค์	การเติบโต	สันติสุข
ความเอื้ออาทร	การสนับสนุน	อิสรภาพ	ความสนุกสนาน	สัมผัส	ความสงบ
ความสามัคคี	มิตรภาพ	ทางเลือก	การค้นพบ	การพักผ่อน	ความงดงาม
ความเคารพ	การรับรู้	พื้นที่ของตัวเอง	ความมั่นใจ	ความผ่อนคลาย	แรงบันดาลใจ
การดูแลเอาใจใส่	ความเห็นใจ	การฟังตัวเอง		การแสดงออกทางเพศ	
ความอบอุ่น	กำลังใจ				

© Marshall Rosenberg, CNVC.org

ทักษะพื้นฐานที่ต้องใช้

- Receiving approach
 - active listening
 - deep listening, listening with empathy
 - scanning, skimming, detail-oriented reading
- Producing approach
 - summarizing, reflecting, restating, paraphrasing
 - encouraging
 - asking the right question
 - open-ended question, close-ended question
 - investigative interviewing
- Non-verbal communication
 - silence
 - facial expressions

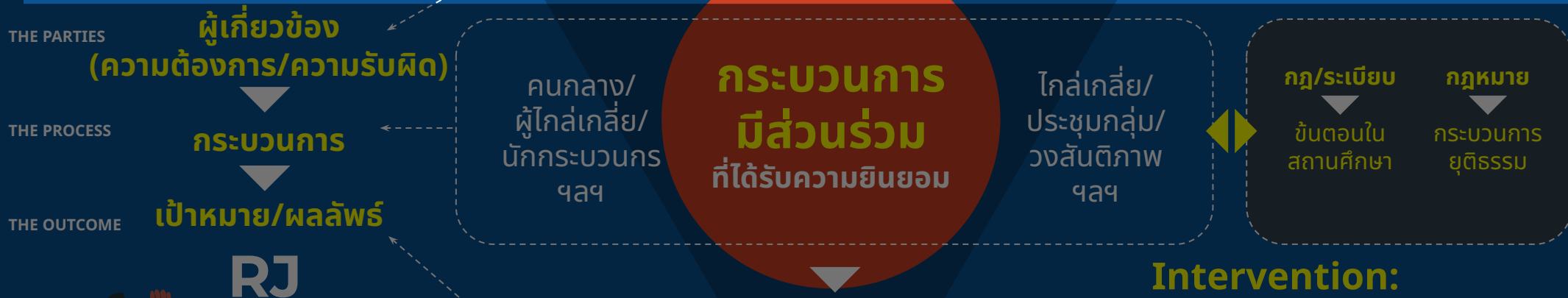

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น?

คู่กรณี
ผู้เสียหาย
ผู้กระทำผิด

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ทางตรง / ทางอ้อม

ครอบครัว เพื่อน สภา นร.
ครู รุ่นพี่รุ่นน้อง
ผู้บริหารโรงเรียน ชุมชน
สื่อสาธารณะ ฯลฯ

เยียวยา ความเสียหาย
ฟื้นฟู พฤติกรรม
ป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ

เทียบเคียง

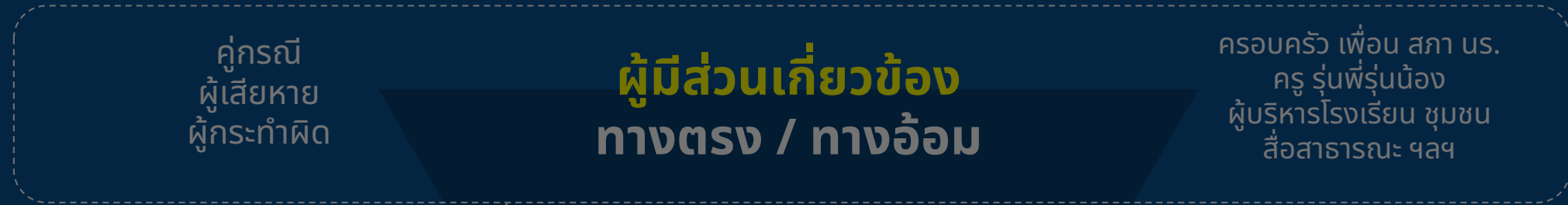
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ม.86, 90, 132 | พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยฯ ม.35, 41
พ.ร.บ.คุมประพฤติฯ หมวด 5 | พ.ร.บ.บริหารราชการฯ ม.61/3
ป.อ. ม.56 วรรคสาม | ระเบียบ อสส. ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยฯ ฯลฯ

Intervention:

- Early detection
- Trauma-informed care
- Empathic communication
- Medical treatment
- Anger management
- etc.

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น?

เยียวยา ความเสียหาย
ฟื้นฟู พฤติกรรม
ป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ

Intervention:

- Early detection
- Trauma-informed care
- Empathic communication
- Medical treatment
- Anger management
- etc.

เทียบเคียง
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ม.86, 90, 132 | พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยฯ ม.35, 41
พ.ร.บ.คุมประพฤติฯ หมวด 5 | พ.ร.บ.บริหารราชการฯ ม.61/3
ป.อ. ม.56 วรรคสาม | ระเบียบ อสส. ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยฯ ฯลฯ

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น?

คู่กรณี
ผู้เสียหาย
ผู้กระทำผิด

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ทางตรง / ทางอ้อม

ครอบครัว เพื่อน สภา นร.
ครู รุ่นพี่รุ่นน้อง
ผู้บริหารโรงเรียน ชุมชน
สื่อสาธารณะ ฯลฯ

เยียวยา ความเสียหาย
ฟื้นฟู พฤติกรรม
ป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ

เทียบเคียง
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ม.86, 90, 132 | พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยฯ ม.35, 41
พ.ร.บ.ประพฤติกฯ หมวด 5 | พ.ร.บ.บริหารราชการฯ ม.61/3
ป.อ. ม.56 วรรคสาม | ระเบียบ อสส. ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยฯ ฯลฯ

Intervention:

- Early detection
- Trauma-informed care
- Empathic communication
- Medical treatment
- Anger management
- etc.

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น?

คู่กรณี
ผู้เสียหาย
ผู้กระทำผิด

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ทางตรง / ทางอ้อม

ครอบครัว เพื่อน สภา นร.
ครู รุ่นพี่รุ่นน้อง
ผู้บริหารโรงเรียน ชุมชน
สื่อสาธารณะ ฯลฯ

คนกลาง/
ผู้ไกล่เกลี่ย/
นักกระบวนการ
 ฯลฯ

กระบวนการ
มีส่วนร่วม
ที่ได้รับความยินยอม

ไกล่เกลี่ย/
ประชุมกลุ่ม/
วงสนทนา
 ฯลฯ

กฎ/ระเบียบ
ขั้นตอนใน
สถานศึกษา

กฎหมาย
กระบวนการ
ยุติธรรม

เยียวยา ความเสียหาย
ฟื้นฟู พฤติกรรม
ป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ

Intervention:

- Early detection
- Trauma-informed care
- Empathic communication
- Medical treatment
- Anger management
- etc.

เทียบเคียง

พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ม.86, 90, 132 | พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยฯ ม.35, 41
พ.ร.บ.คุมประพฤติฯ หมวด 5 | พ.ร.บ.บริหารราชการฯ ม.61/3
ป.อ. ม.56 วรรคสาม | ระเบียบ อสส. ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย | ฯลฯ

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น?

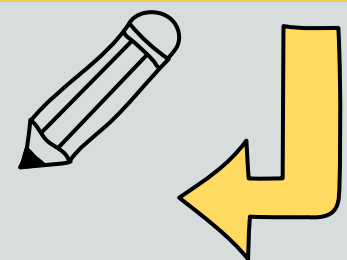
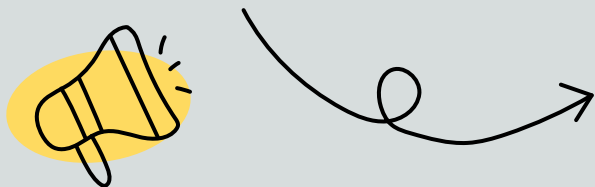

เยียวยา ความเสียหาย
ฟื้นฟู พฤติกรรม
ป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ

เทียบเคียง
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ม.86, 90, 132 | พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยฯ ม.35, 41
พ.ร.บ.คุมประพฤติฯ หมวด 5 | พ.ร.บ.บริหารราชการฯ ม.61/3
ป.อ. ม.56 วรรคสาม | ระเบียบ อสส. ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย | ฯลฯ

Intervention:

- Early detection
- Trauma-informed care
- Empathic communication
- Medical treatment
- Anger management
- etc.

CONTENTS

01/ความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา (Restorative Justice)

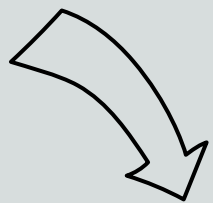
มาตรฐานระหว่างประเทศ
UN Basic Principles on RJ
RJ Process ตามมาตรฐาน UN
ทำอย่างไร?

02/Restorative Justice กับการปรับใช้ในบริบทต่าง ๆ

การใช้ RJ ในคดีอาญาผู้ใหญ่
การใช้ RJ ในคดีอาญาเด็ก
แนวปฏิบัติ RJ ในประเทศต่าง ๆ
Interventions ที่เป็นประโยชน์
Workshop: RJ Process 101
ถอดบทเรียน Application of RJ
on a wider scale

03/บทสรุปและแนวนโยบาย ที่สำคัญ

ข้อท้าทายและการสนับสนุน
แนวทาง: เพิ่ม-ลด-ปรับ-สร้าง

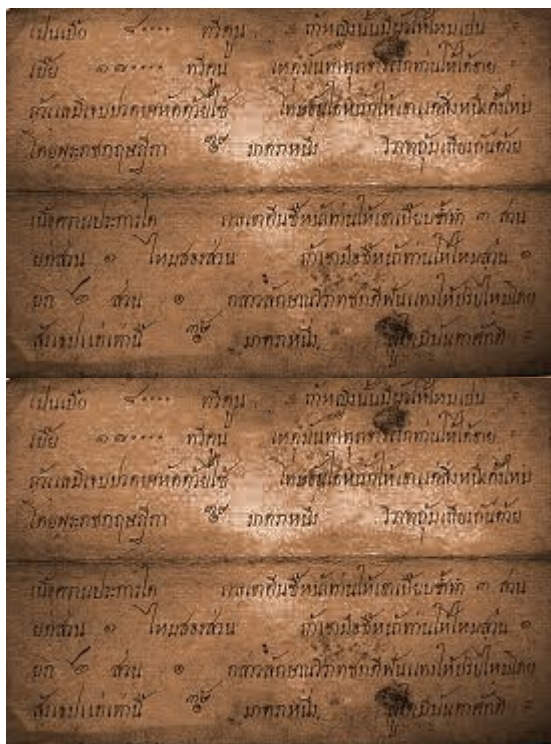

02/ความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา กับการปรับใช้ในบริบทต่าง ๆ

พัฒนาการในครอบครัวไทย

แนวคิดยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ มีตัวอย่างปรากฏใน **พระอัยการลักษณะวิวาทดำตักัน** ซึ่งเป็นกฎหมายสมัยอยุธยาตราขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 1992 (ช่วงพระบรมไตรโลกนาถ) ใช้แก่กรณีคนในครอบครัววิวาทกัน “ไม่ถึงแตกสาหัส” เช่น

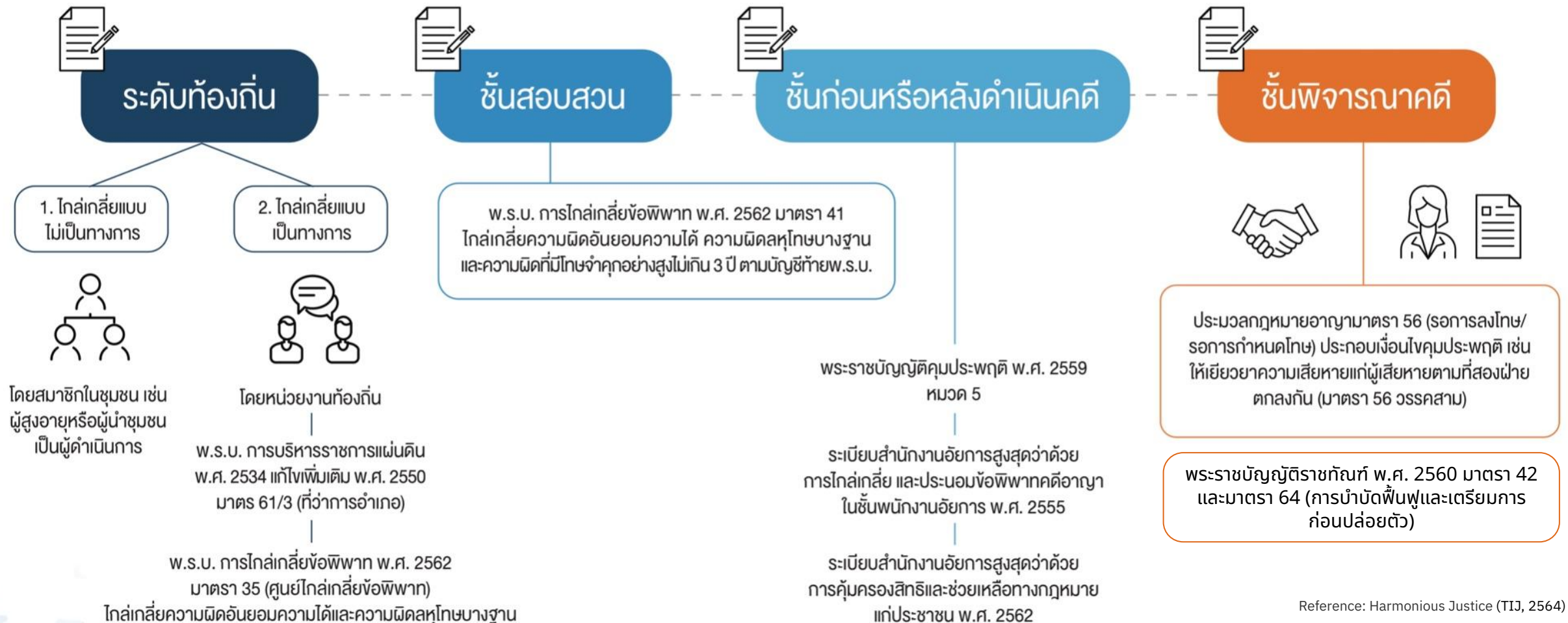
- “พ่อตาแม่ยายดำตีลูกเขย ลูกเขยดำตีพ่อตาแม่ยาย ลูกสะใภ้ดำตีพ่อด้วงแม่ด้วง พ่อด้วงแม่ด้วงดำตีลูกสะใภ้ เมียหลวงดำตีเมียน้อย เมียน้อยดำตีเมียหลวง ปู่ย่าตายาย หลาน ลุงป้าหน้าอาดำตักัน พี่เมียน้องเขยดำตักันก็ตี **ถ้าถึงแตกสาหัส**จึงให้ปรับไหมแก่กันฉันผู้อื่น **ถ้ามีถึงแตกสาหัสไซ้**ให้นายร้อยแขวง นายบ้าน นายอำเภอ บังคับว่ากล่าวกัน ความผิดแลชอบตามผู้ใหญ่ผู้น้อย ให้ตกแต่งข้าวตอกดอกไม้รูปเทียน สีนุ่งห่ม เหล้าข้าวเปิดไก่ ไปแปลงขวัญกัน เพราะเขาเสียกันมิได้”
- “อนึ่ง เด็กเจ็ดขวบ เฒ่าเจ็ดสิบ เป็นคนหลงไหลไปดำตักัน **มิให้ปรับไหมมิโทษ** แต่ให้นายบ้านนายเมือง**ช่วยกันว่ากล่าวให้สมัครสมาน**ผู้เจ็บโดยควร”

Reference: Harmonious Justice (TIJ, 2564)

การใช้ RJ

ในคดีอาญาซึ่งผู้กระทำผิดเป็นผู้ใหญ่

กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีผู้ใหญ่

Reference: Harmonious Justice (TIJ, 2564)

กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีผู้ใหญ่

เกณฑ์พิจารณา

ที่ว่าการอำเภอ (พ.ร.บ.บริหารราชการแผ่นดิน แก้ไข 2550)

- ความผิดอันยอมความได้และมีใช้ความผิดเกี่ยวกับเพศ

ศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน (พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ย 2562)

- ความผิดอันยอมความได้ตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น หมิ่นประมาท (326) ฉ้อโกง (341) เปิดเผยความลับ (322) ฯลฯ
- ความผิดลหุโทษตามประมวลกฎหมายอาญา เช่น ประมาททำให้ผู้อื่นได้รับอันตราย (391) ทำให้ผู้อื่นหวาดกลัว (392) ดุหมิ่นซึ่งหน้า (393) ฯลฯ
- ความผิดลหุโทษอื่น ๆ ที่ไม่กระทบต่อประชาชนทั่วไปตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

พนักงานสอบสวน (พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ย 2562)

- เหมือนศูนย์ไกล่เกลี่ย
- เพิ่มเติมความผิดอื่น ๆ ที่มีโทษจำคุกสูงสุดไม่เกิน 3 ปี ตามบัญชีแนบท้าย พ.ร.บ. เช่น ทำร้ายร่างกาย (295) ทำร้ายร่างกายมีเหตุร้ายแรง (296) ชุมนุมต่อสู้ทำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (299(1)) ประมาททำให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส (300) ลักทรัพย์ (334)

กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีผู้ใหญ่

เกณฑ์พิจารณา

พนักงานอัยการ (ระเบียบ อส ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยฯ 2555)

- คดีความผิดต่อส่วนตัว
- ข้อยกเว้น คดีที่พนักงานอัยการมีอำนาจไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท ต้องไม่มีลักษณะดังนี้
 - มีข้อเท็จจริงว่าผู้ต้องหาก่ออาชญากรรมเป็นอาชีพหรือกระทำผิดติดนิสัย
 - มีข้อเท็จจริงว่าพนักงานอัยการต้องมีคำสั่งยุติคดีเพราะเหตุอื่น
- คดีที่ไม่ใช่ความผิดต่อส่วนตัว เมื่อผู้เสียหายแสดงความประสงค์จะให้ไกล่เกลี่ย

ผู้พิพากษา (ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56)

- คดีที่ความผิดนั้นต้องระวางโทษจำคุกหรือปรับ ในกรณีที่ศาลจะลงโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี โดยมีหรือไม่มีโทษปรับก็ได้ หากผู้กระทำผิด
 - ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน หรือ
 - เคยต้องโทษจำคุก แต่เฉพาะความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือ
 - เคยต้องโทษจำคุก แต่ได้รับการปล่อยตัวมาแล้ว 5 ปี ขึ้นไป ก่อนที่จะกระทำผิดครั้งใหม่
- ให้ออกการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ โดยจะกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติต่อไปนี้ก็ได้ เช่น ให้อุดหนุนช่วยเหลือความเสียหายแก่ผู้เสียหาย ให้แก้ไขฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่เสียหาย ให้บำบัดรักษา ยาเสพติด ให้ฝึกอาชีพหรือฝึกอบรมตามที่ศาลกำหนด

กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีผู้ใหญ่

เกณฑ์พิจารณา

พนักงานคุมประพฤติ (พ.ร.บ.คุมประพฤติ 2559)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๕
การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการคุมประพฤติ ให้สำนักงานคุมประพฤติมีหน้าที่ดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์เป็นการดำเนินการที่ให้ความสำคัญกับการบรรเทาผลร้าย หรือการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากการกระทำความผิด โดยการชดใช้เยียวยาความเสียหายแก่ผู้เสียหายและชุมชน การสร้างความสำนึกและความรับผิดชอบในการกระทำของตน และการให้ผู้เสียหาย ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ ผู้ถูกคุมความประพฤติ และสมาชิกของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรมได้ร่วมกันหาวิธีการในการแก้ไขปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๓๗ ในระหว่างการคุมประพฤติ เมื่อผู้เสียหายกับผู้ถูกสืบเสาะและพินิจ หรือผู้ถูกคุมความประพฤติฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอให้มีการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และอีกฝ่ายหนึ่งยินยอม ให้ผู้ประสานงานตามมาตรา ๓๘ พิจารณาจัดให้มีการดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อชุมชนด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หลักเกณฑ์และวิธีการในการดำเนินการเพื่อสร้างความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีผู้ใหญ่

เกณฑ์พิจารณา

เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ (พ.ร.บ.ราชทัณฑ์ 2560)

- กิจกรรมฝึกอบรมและโปรแกรมบำบัดฟื้นฟู
- กิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่านการเชิญผู้เสียหายเข้าร่วมโครงการ
- กิจกรรมสมานฉันท์ระหว่างคู่กรณี (ขึ้นกับความสมัครใจของทุกฝ่าย)
 - ผู้ต้องขังกับผู้เสียหาย
 - ผู้ต้องขังกับชุมชน/สังคม (โดยเฉพาะการเตรียมตัวก่อนปล่อย)
 - ผู้ต้องขังกับครอบครัวและเพื่อน
 - ผู้ต้องขังกับผู้ต้องขังด้วยกัน
- กิจกรรมภายหลังกลับคืนสู่สังคมและการติดตามผล

หัวหน้าชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/พ่อหลวง (กรณีไม่เป็นทางการ)

- ชุมชนชนบทใช้รูปแบบการไกล่เกลี่ยแบบไม่เป็นทางการอยู่มาก
- รูปแบบที่พบมากที่สุดคือ การไกล่เกลี่ยโดยผู้ใหญ่ในชุมชน
- ชุมชนกะเหรี่ยง อาข่า ม้ง มักมีความยึดโยงกับพิธีกรรมชุมชน เช่น การไหว้ผีปู่ย่า การผูกข้อมือ การบายศรี ฯลฯ ซึ่งคู่กรณีถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการไกล่เกลี่ย

กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีผู้ใหญ่

กรณีศึกษา:

การใช้กระบวนการ
เชิงสมานฉันท์
สำหรับผู้ใหญ่

<https://youtu.be/dcCP5u7MkT0>

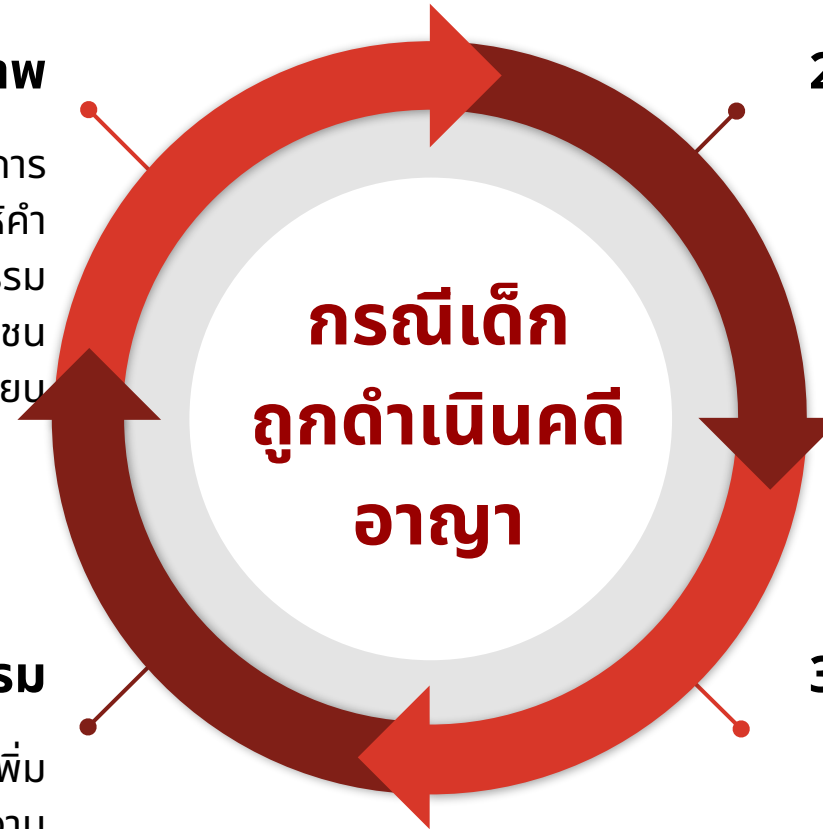

การใช้ RJ

ในคดีอาญาซึ่งผู้กระทำผิดเป็นเด็ก

1. ขาดทางเลือกที่มีประสิทธิภาพ

- มีทางเลือกอื่นที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการดำเนินคดีอาญา เช่น โปรแกรมบำบัด การให้คำปรึกษา การฝึกทักษะชีวิต การกำกับพฤติกรรม โดยชุมชน บทบาทของสภาเยาวชน ครอบครัว และโรงเรียน

2. ส่งผลต่อพัฒนาการของเด็ก

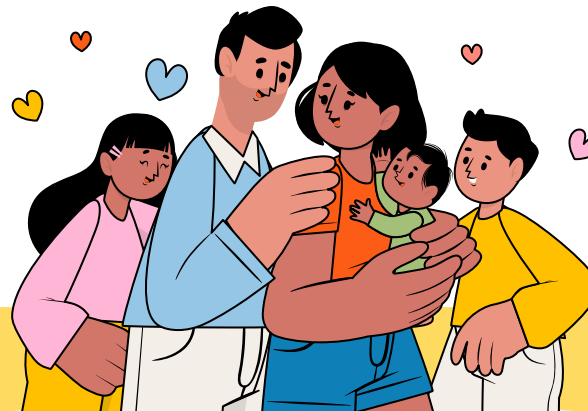
- เด็กสูญเสียโอกาสทางการศึกษาและการทำงาน
- เด็กถูกตีตราและถูกกีดกันจากสังคม
- เด็กมีความเสี่ยงต่อการเข้าสู่ระบบยุติธรรมทางอาญาในอนาคต
- เด็กมีปัญหาสุขภาพจิต เช่น ภาวะซึมเศร้า วิตกกังวล และ PTSD

4. เพิ่มต้นทุนของรัฐในระบบยุติธรรม

- ระบบยุติธรรมทางอาญามีภาระมากอยู่แล้ว การเพิ่มจำนวนคดีเด็กจะยิ่งทำให้ระบบทำงานหนักขึ้น
- คดีเด็กมีความซับซ้อนและต้องการทรัพยากรมาก ทั้งทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และเวลา

3. ไม่ได้แก้ปัญหาคือต้นเหตุ

- การดำเนินคดีอาญามักไม่ได้ช่วยแก้ไขปัญหาคือแท้จริงที่ทำให้เด็กก่ออาชญากรรม
- เด็กอาจยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมหรือก่ออาชญากรรมอีกในอนาคต
- เด็กเรียนรู้ช่องทางการกระทำผิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจรุนแรงมากขึ้นกว่าเดิม

กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีเด็ก

มาตรการก่อนฟ้อง:
 ถ้าเด็กหรือเยาวชนต้องหาว่ากระทำความผิด
 ในคดีที่อัตราโทษอย่างสูงให้จำคุกไม่เกิน 5 ปี
 และเข้าเงื่อนไขตามกฎหมาย
 ให้ใช้กระบวนการบำบัดฟื้นฟูโดยไม่ต้องฟ้อง
 (พอ.สถานพินิจ+พนักงานอัยการ)

ถ้ามีการฟ้องคดีว่าเด็ก/เยาวชนกระทำความผิด ซึ่งอัตราโทษ
 อย่างสูงจำคุกไม่เกิน 20 ปี
 และเข้าเงื่อนไขตามกฎหมาย
 ให้ใช้กระบวนการบำบัดฟื้นฟู (ศาล)

ถ้าพฤติการณ์ยังไม่สมควรมีคำพิพากษา หรือ
 บุคคลซึ่งจำเลยอาศัยอยู่ด้วยร้องขอ
 ศาลอาจปล่อยตัวจำเลยชั่วคราว
 โดยมีหรือไม่มีประกัน แล้วกำหนดเงื่อนไข
 บำบัดฟื้นฟู คุณประพฤติ หรือมาตรการอื่น (ศาล)

พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวฯ

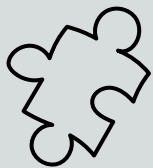
กรอบกฎหมายไทยเกี่ยวกับ RJ ในคดีเด็ก

กรณีศึกษา:

การใช้กระบวนการ
เชิงสมานฉันท์
สำหรับเด็ก

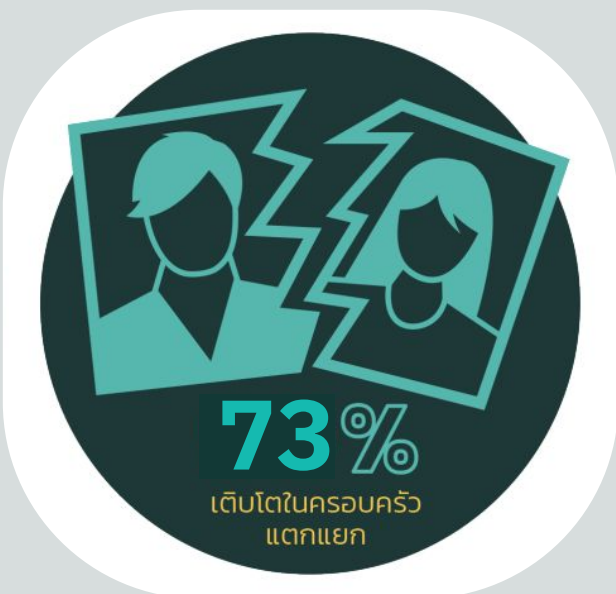
<https://youtu.be/dcCP5u7MkT0>

กลุ่มตัวอย่าง

เด็กในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 1,573 คน (อายุ 13-23 ปี)

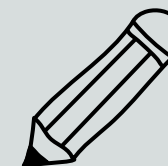

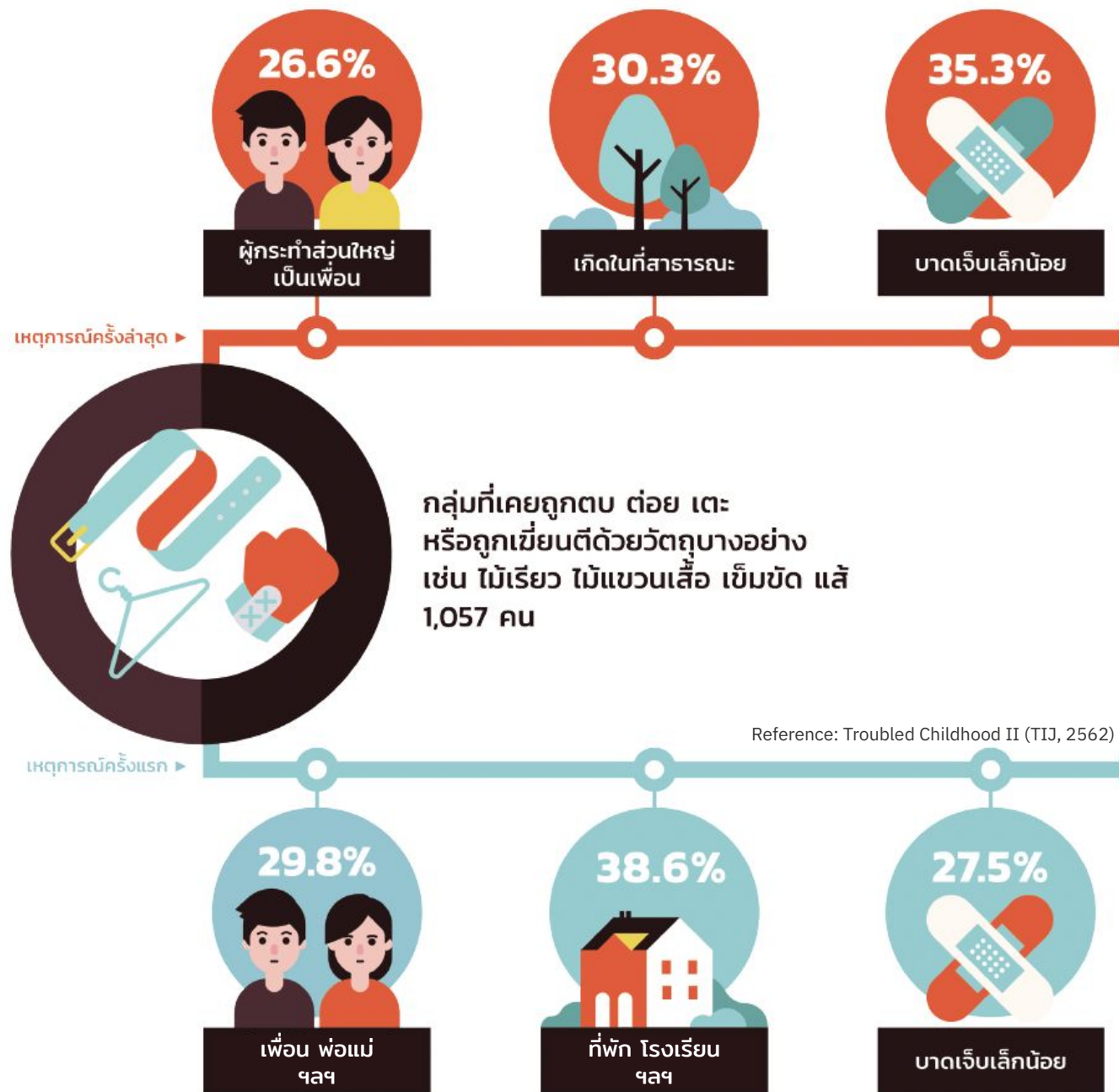
ร้อยละ 73 เติบโตในครอบครัวแตกแยกลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น บิดามารดาหย่าร้าง แยกกันอยู่ บิดามารดาเสียชีวิต หรือแม่กระทิงไม่เคยรู้จักบิดามารดาเลย ในจำนวนนี้ มากกว่าร้อยละ 35 มีพี่น้องต่างบิดามารดา

ร้อยละ 57 มีบุตรแล้ว

ร้อยละ 36 อาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีปัญหา เช่น มีการแพร่ระบาดของยาเสพติด มีแหล่งมั่วสุม หรือมีการใช้ความรุนแรง

Reference: Troubled Childhood II (TIJ, 2562)

ประวัติการถูกระทำ ความรุนแรง ทางร่างกาย ก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

กลุ่มความรุนแรงน้อย

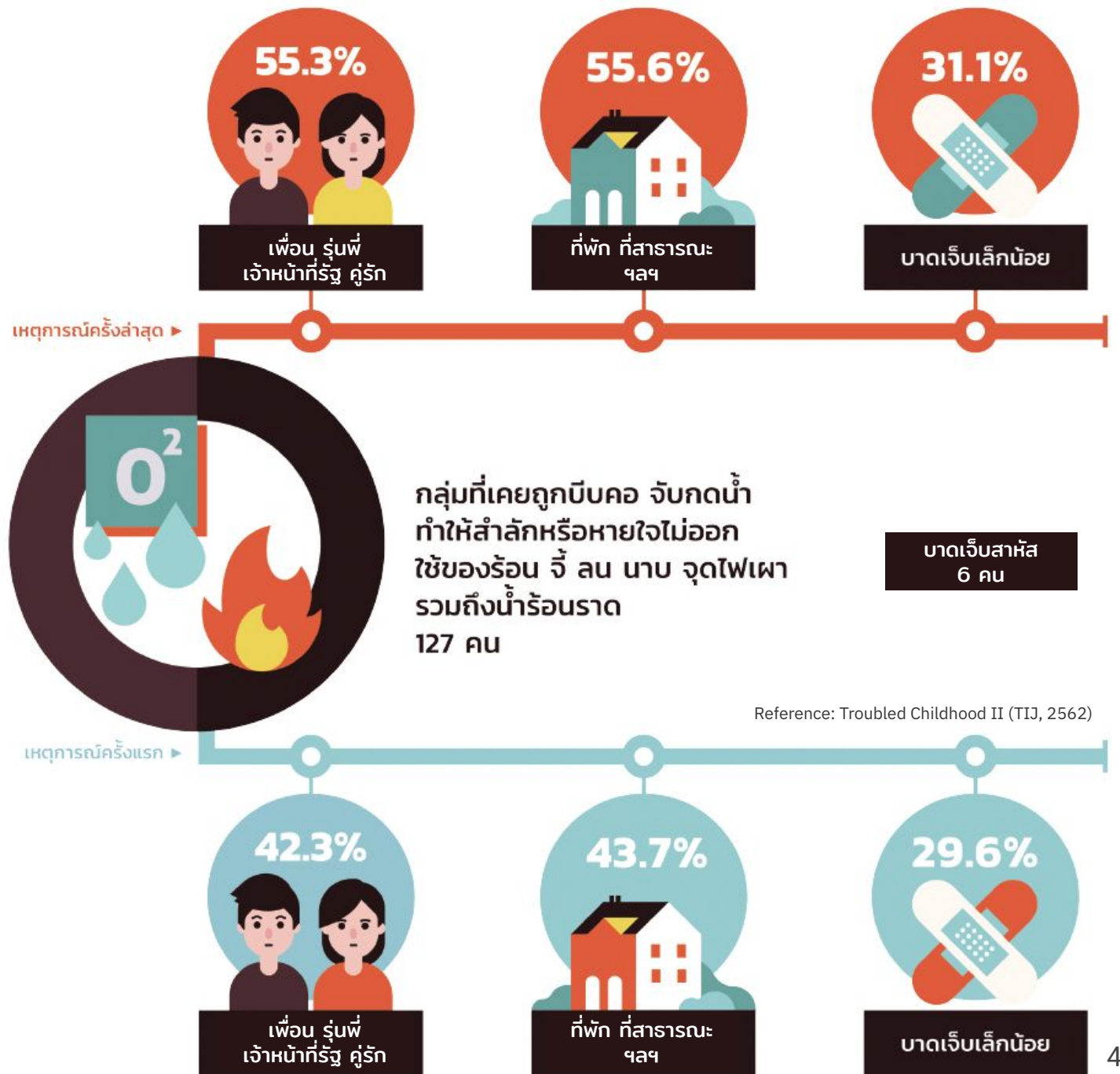
1,057 คน จาก 1,573 คน

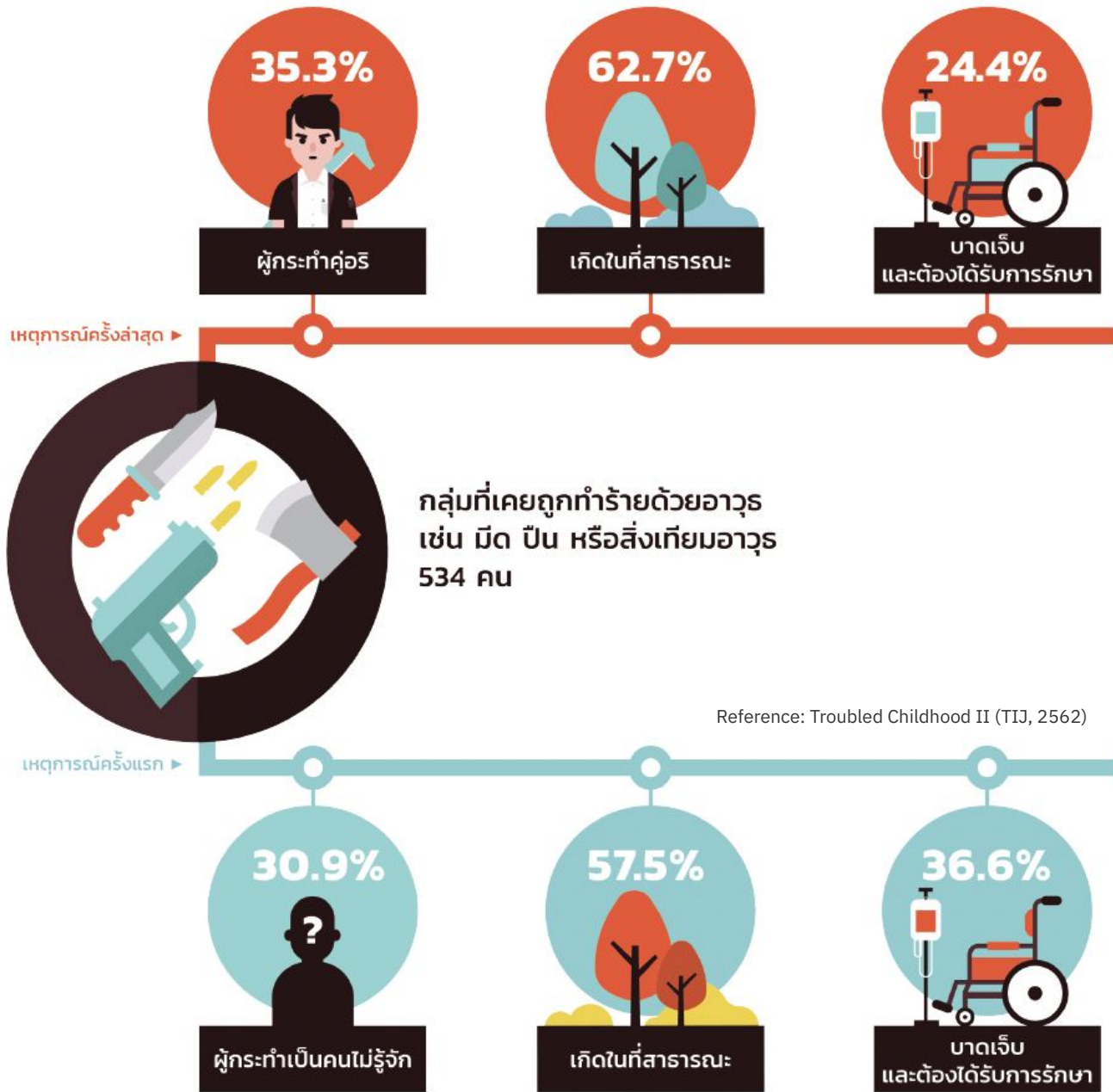

ประวัติการถูกระทำ ความรุนแรง ทางร่างกาย ก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

กลุ่มความรุนแรงมาก

127 คน จาก 1,573 คน

ประวัติการถูกระงับ ความรุนแรง ทางร่างกาย ก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

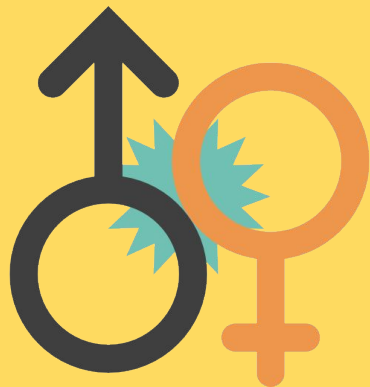
กลุ่มความรุนแรงจากอาวุธ

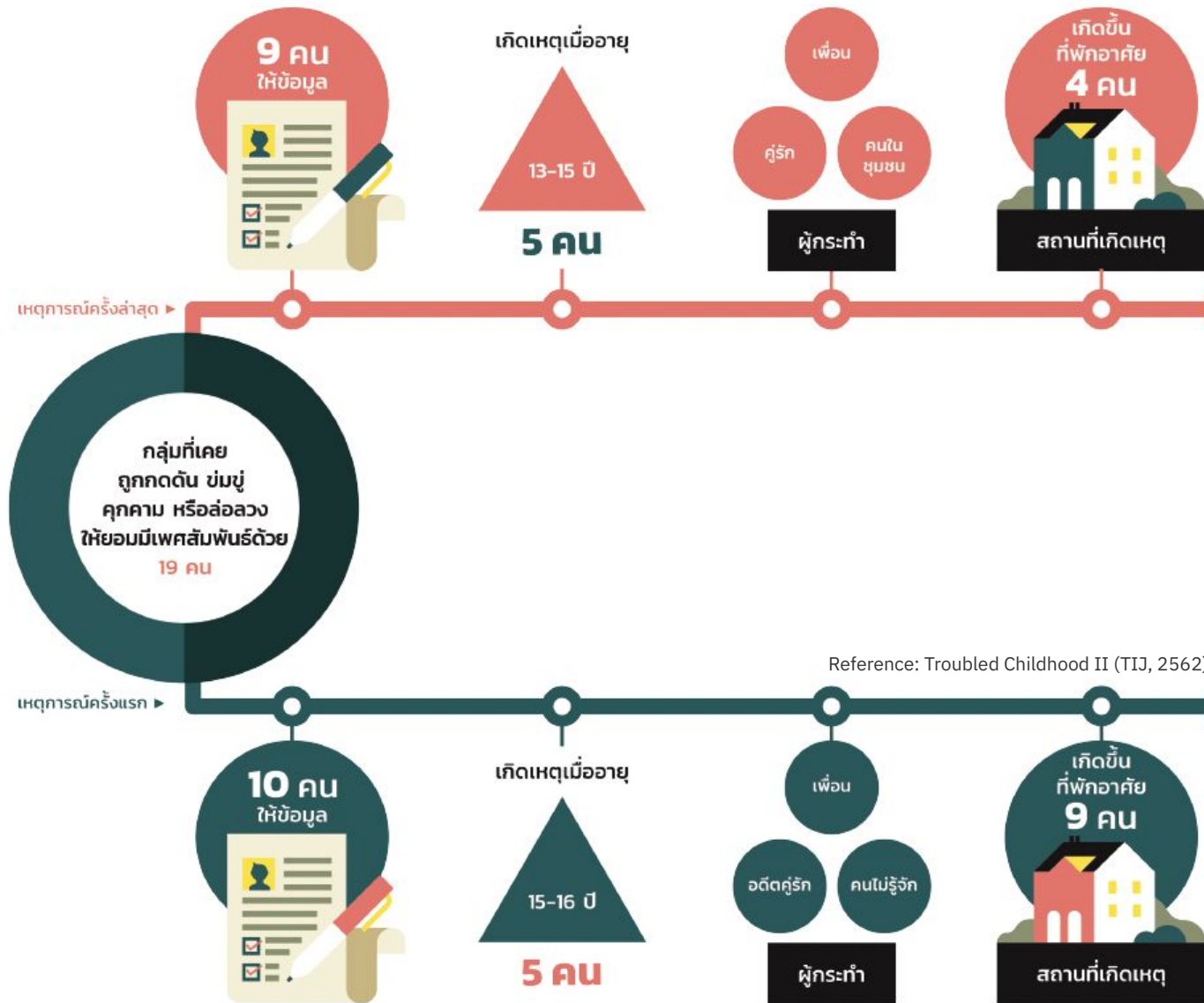
534 คน จาก 1,573 คน

ประวัติการถูกระทำ ความรุนแรง ทางเพศ ก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

กลุ่มความรุนแรงน้อย
123 คน จาก 1,573 คน

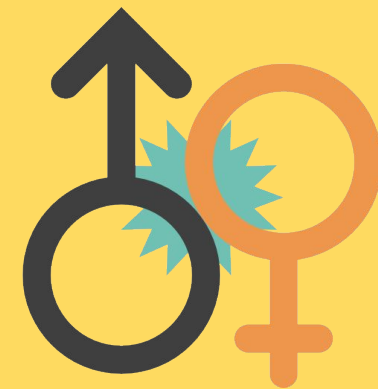

ประวัติการถูกระงับ ความรุนแรง ทางเพศ ก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

กลุ่มความรุนแรงมาก

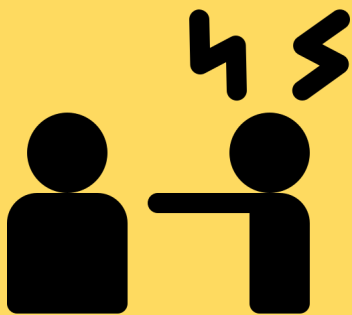
19 คน จาก 1,573 คน

ประวัติการถูกกระทำ ความรุนแรง ทางอารมณ์ ก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

5 ระดับความรุนแรง
จากน้อยไปมาก

จาก 1,573 คน

817 คน

ระดับที่ 1 การไม่พูดคุยด้วย ชูว่าจะทำโทษให้หนัก ถ้าไม่ทำตามคำสั่ง พูดว่าไม่สนใจ/รักคนอื่นมากกว่า

1,346 คน

ระดับที่ 2 การตวาด ตะคอก ต่ำว่าด้วยคำหยาบคาย คำลามก พูดดูถูก เหยียดหยาม เหยาะเหยี้ย ทับถม พูดพาดพิงถึงภูมิหลังหรือล้อเลียน ไม่มีใครรัก ไม่ได้เป็นที่รัก หรือไม่ควรได้รับความรัก เรียกชื่อหรือสรรพนาม ด้วยคำหยาบคายหรือสร้างปมด้อย

1,195 คน

ระดับที่ 3 การประจาน การประณาม สะกิดปมด้อย สบประมาท สาปแช่ง ไล่ให้ไปตาย ดูถูกเหยียดหยาม ล้อเลียนบุคคลอันเป็นที่รัก พูดว่าไม่น่าเกิดมา ไร้ค่า ไร้ร้าย โยนความผิด กีดกันจากกลุ่ม เลือกปฏิบัติ

618 คน

ระดับที่ 4 การพูดว่าอยากให้ตาย ช่มชู้เอาเงินหรือสิ่งของ ชูบังคับให้ทำสิ่งผิดกฎระเบียบ ชูบังคับให้ชกต่อยกับผู้อื่น ช่มชู้ บังคับให้ยอมรับผิดแทนผู้อื่น ชูว่าจะทำร้ายด้วยอาวุธ หรือสารเคมีที่เป็นพิษ หรือชูว่าจะฆ่า

902 คน

ระดับที่ 5 การถูกขโมยสิ่งของที่มีคุณค่าทางจิตใจ หรือมีคนจงใจทำลายทรัพย์สิน

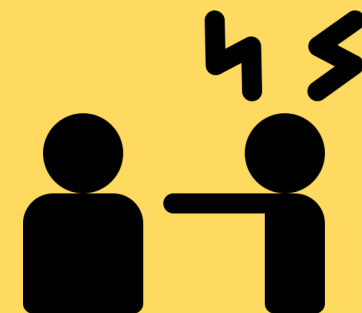
Reference: Troubled Childhood II (TII, 2562)

ประวัติการถูกระบาด ความรุนแรง ทางอารมณ์ ก่อนเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

กลุ่มความรุนแรงมาก

902 คน จาก 1,573 คน

กลุ่มความผิดปกติทางจิตใจที่ปรากฏ/อาการบ่งชี้ภาวะ PTSD

Reference: Troubled Childhood II (TIJ, 2562)

กลุ่ม A

กลุ่ม B

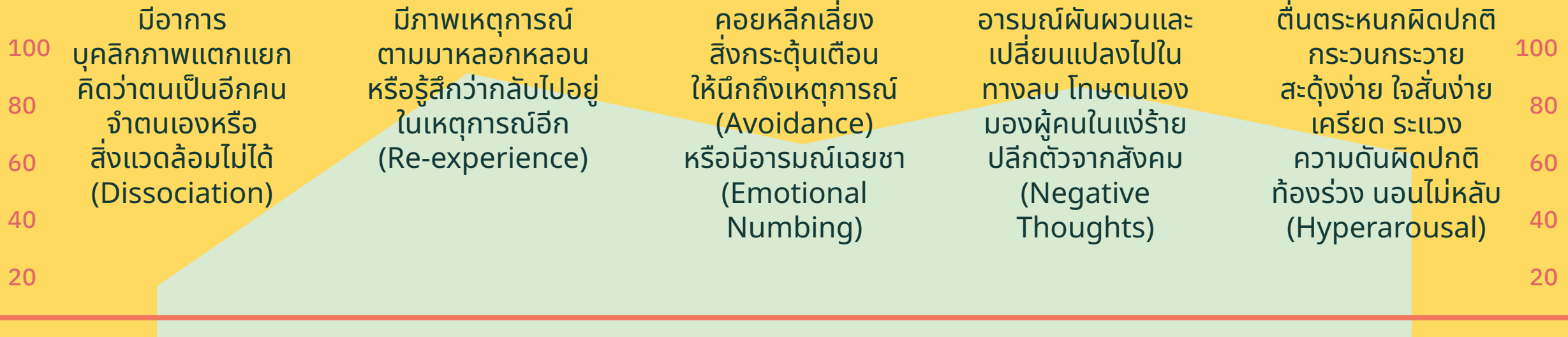
กลุ่ม C

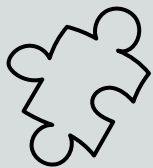

กลุ่ม D

กลุ่ม E

พฤติกรรมที่พบและฐานความผิด

เด็กในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน 1,573 คน (อายุ 13-23 ปี)

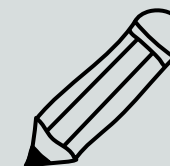
ยาเสพติด

ทรัพย์

ชีวิต/ร่างกาย

ฐานความผิด

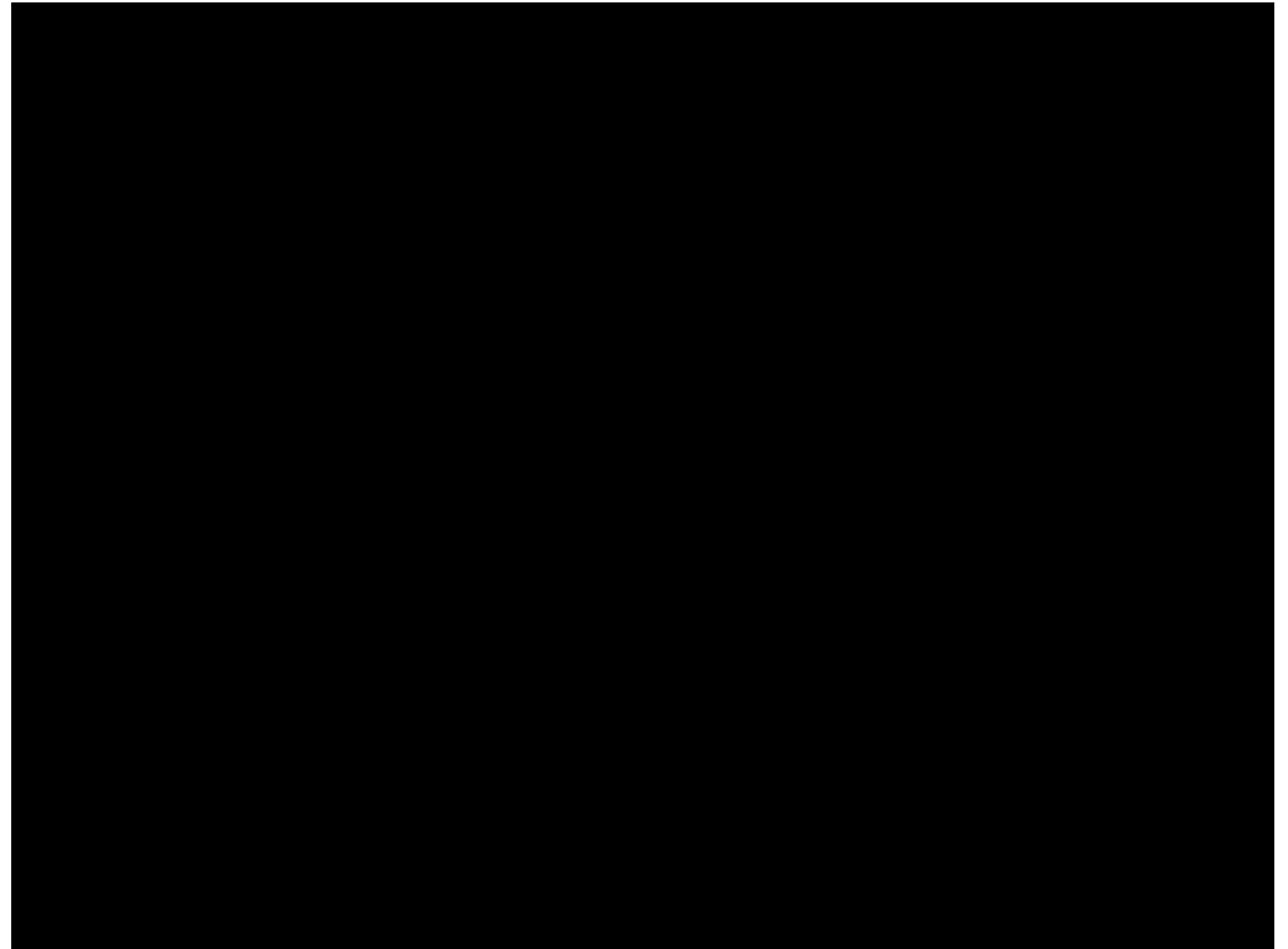
Reference: Troubled Childhood II (TIJ, 2562)

กรณีศึกษา: การใช้กระบวนการ เชิงสมานฉันท์ สำหรับเด็ก

กรณีศึกษา: การใช้กระบวนการ เชิงสมานฉันท์ สำหรับเด็ก

กรณีศึกษา: การใช้กระบวนการ เชิงสมานฉันท์ สำหรับเด็กในคดี ร้ายแรง

แนวปฏิบัติ ในประเทศต่าง ๆ

แนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ

ประเทศที่ใช้มาก เช่น ไทย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ แคนาดา อเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ ยุโรป ฯลฯ

การประชุมกลุ่มครอบครัว (FGC)

หลักการสำคัญของการประชุมกลุ่มครอบครัว:

- **ความสมัครใจ:** ทุกฝ่ายต้องสมัครใจเข้าร่วมการประชุม
- **ความเป็นกลาง:** ผู้ประสานงานการประชุมต้องมีความเป็นกลาง ไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
- **ความเคารพ:** ทุกฝ่ายต้องเคารพซึ่งกันและกัน
- **การมีส่วนร่วม:** ทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมในการประชุม
- **ความลับ:** ข้อมูลที่เปิดเผยในระหว่างการประชุมต้องเป็นความลับ

ผู้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มครอบครัว:

- เด็กที่กระทำผิด
- ครอบครัวของเด็ก
- ผู้เสียหาย
- ครอบครัวของผู้เสียหาย
- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์

แนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ

ประเทศที่ใช้มาก เช่น ไทย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อังกฤษ แคนาดา อเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี สิงคโปร์ ยุโรป ฯลฯ

การประชุมกลุ่มครอบครัว (FGC)

ขั้นตอนการประชุมกลุ่มครอบครัว:

1. เตรียมการก่อนการประชุม
2. อธิบายกระบวนการ FGC แก่ทุกฝ่าย
3. แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับคดี
4. ระดมความคิดเพื่อหาทางออก
5. บรรลุข้อตกลง
6. ติดตามผล

ข้อจำกัด:

- การประชุมกลุ่มครอบครัวไม่เหมาะกับคดีทุกประเภท
- จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ที่มีทักษะและประสบการณ์ในการจัดการประชุม
- จำเป็นต้องมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

แนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ

ประเทศที่ใช้มาก เช่น แคนาดา ฯลฯ

Circles of Support and Accountability (CoSA)

CoSA เป็นโปรแกรมการฟื้นฟูผู้กระทำผิดทางเพศที่มุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือผู้กระทำผิดทางเพศที่มีความเสี่ยงสูงที่อาจกลับมากระทำผิดซ้ำ โดยอาศัยการสนับสนุนจากกลุ่มอาสาสมัครและเครือข่ายร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม

หลักการสำคัญของ CoSA:

- การรับผิดชอบ: ผู้กระทำผิดต้องยอมรับผิดชอบต่อการกระทำของตน
- การสนับสนุน: ผู้กระทำผิดต้องได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มอาสาสมัครเพื่อช่วยให้พวกเขาใช้ชีวิตอย่างมีความรับผิดชอบและปลอดภัย
- การเยียวยา: ผู้เสียหายต้องได้รับการเยียวยาจากผลกระทบของการกระทำผิด
- ความปลอดภัย: ชุมชนต้องปลอดภัยจากการกระทำผิดทางเพศ

แนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ

ประเทศที่ใช้มาก เช่น แคนาดา อเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย ฯลฯ

Circles of Support and Accountability (CoSA)

- Professionals
- Circle coordinator
- Volunteers
- Core member

สมาชิกหลัก: บุคคลที่เคยกระทำผิดทางเพศ
อาสาสมัคร: สมาชิกในชุมชนท้องถิ่นและเครือข่ายศาสนา
วงชั้นใน: ประกอบด้วยสมาชิกหลัก 1 คน และอาสาสมัคร 4-6 คน
ผู้ประสานงานวง: ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างวงชั้นในและวงนอก
 คัดเลือกและจัดระเบียบอาสาสมัคร
วงชั้นนอก: ผู้เชี่ยวชาญอาสาสมัครเพื่อสนับสนุนโครงการ CoSA สมาชิก
 ของวงชั้นนอก จะเป็นผู้เชี่ยวชาญระดับชุมชน ทำหน้าที่ดูแลความปลอดภัย
 โดยให้การสนับสนุน คำแนะนำ และการให้คำปรึกษากับอาสาสมัครและ
 สมาชิกหลัก

แนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ

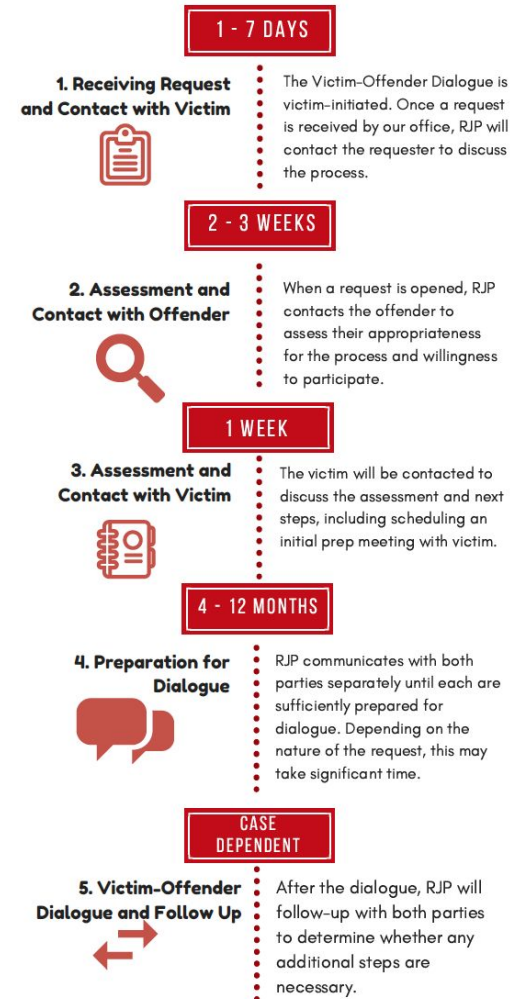

ประเทศที่ใช้มาก เช่น อเมริกา แคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหภาพยุโรป ฯลฯ

Victim-Offender Dialogue (VOD)

รูปแบบ VOD:

- การเจรจาโดยตรง: ผู้เสียหายและผู้กระทำผิดพูดคุยกันโดยตรงโดยจัดพื้นที่เป็นส่วนตัวสำหรับการเจรจาสองฝ่าย เมื่อมีการร้องขอ เจ้าหน้าที่สามารถสนับสนุนการเตรียมประเด็นการเจรจาให้แก่ละฝ่าย
- การไกล่เกลี่ย: มีผู้ไกล่เกลี่ยช่วยอำนวยความสะดวก
- การประชุมกลุ่ม: มีผู้เข้าร่วมหลายคน เช่น ครอบครัวผู้เสียหายและผู้กระทำผิด บุคคลแวดล้อม

แนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ

ประเทศที่ใช้มาก เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฯลฯ

Youth Council and Youth Committee

กลไกสภาเยาวชนและ Youth Committee มีบทบาทสำคัญในคดีเด็ก ดังนี้

- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็ก: กลไกเหล่านี้ช่วยให้เด็กมีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับพวกเขา ในแต่ละเขตการปกครองอาจมีสภาเยาวชนเข้าร่วมในคดี
- คุ้มครองสิทธิเด็ก: กลไกเหล่านี้ช่วยให้มั่นใจว่าเด็กได้รับการคุ้มครองสิทธิและได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม
- ช่วยเหลือเด็ก: กลไกเหล่านี้ให้การสนับสนุนและความช่วยเหลือแก่เด็กที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมหรือเด็กที่กระทำผิด
- ฟื้นฟูความสัมพันธ์: กลไกเหล่านี้ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็ก ครอบครัว ชุมชน และระบบยุติธรรม
- ตรวจสอบการทำงานของกระบวนการยุติธรรม: ในบางประเทศสามารถยื่นคำร้องให้มีการตรวจสอบความไม่ถูกต้องของกระบวนการยุติธรรมได้

แนวปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ

ประเทศที่ใช้มาก เช่น อังกฤษ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อเมริกา สหภาพยุโรป ฯลฯ

Quasi-restorative processes

- **Victim Awareness Programmes**
- **Community Boards and *ad hoc* Panels**
- **Restorative Complaint Processes**
- **Pre-release Prison-facilitated Dialogues**
- **Sycamore Tree Projects**
 - Sycamore Tree is a volunteer-led programme that teaches the principles of restorative justice.
 - It is taught in prisons in groups of up to 20 learners, over a 6-week period. Learners on the programme explore the effects of crime on victims, offenders, and the wider community, and discuss what it would mean to take responsibility for their personal actions.

ตัวอย่างการปรับใช้: กรณีร้ายแรงในต่างประเทศ

The Serious Violence Strategy UK: It focuses on engaging both victims and offenders, especially race and hate crime, in dialogue and agreement on actions to repair harm. It has shown promising results in reducing reoffending.

RJ in Rwanda Post-Genocide: After the Rwandan genocide, restorative justice played a crucial role in the reconciliation process. The Gacaca courts, for instance, involved communitybased restorative justice approaches, where offenders confessed to their crimes and sought forgiveness from victims' families. This contributed to healing and reintegration.

A grand jury investigation in Pennsylvania: It dioceses in 2018 exposed the systematic coverup by the church of abuse by “over 300 predator priests”. More than 1,000 child victims were cited. Use of restorative justice in close connection with healing and victim assistance help increase survivor’s self esteem and reduce fear of future violence.

New Zealand's Family Group Conferences: It bring together victims, offenders, and their respective support networks (esp. indigenous ppl) to discuss the offense, its impact, and possible ways to make amends. This approach has reduced recidivism and increased victim satisfaction.

ข้อพึงระวังสูงสุด: Trauma, Safety, Power Imbalance, Secondary Victimization, Compliance

Interventions

ที่เป็นประโยชน์

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น?

คู่กรณี
ผู้เสียหาย
ผู้กระทำผิด

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ทางตรง / ทางอ้อม

ครอบครัว เพื่อน สภา นร.
ครู รุ่นพี่รุ่นน้อง
ผู้บริหารโรงเรียน ชุมชน
สื่อสาธารณะ ฯลฯ

เยียวยา ความเสียหาย
ฟื้นฟู พฤติกรรม
ป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ

เทียบเคียง
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ม.86, 90, 132 | พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยฯ ม.35, 41
พ.ร.บ.ประพฤติกฯ หมวด 5 | พ.ร.บ.บริหารราชการฯ ม.61/3
ป.อ. ม.56 วรรคสาม | ระเบียบ อสส. ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยฯ ฯลฯ

Intervention:

- Early detection
- Trauma-informed care
- Empathic communication
- Medical treatment
- Anger management
- etc.

6 GUIDING PRINCIPLES TO A TRAUMA-INFORMED APPROACH

Focus of Trauma (3E) :

- EVENTS or series of events
- EXPERIENCES of the events
- EFFECTS on individuals

(National Center for Trauma Informed Care, 2018)

https://www.cdc.gov/orr/school-preparedness/emergency_preparedness.htm

Cognitive Behavioral Therapy (CBT)

CBT is a **very specific & strategic psychological approach.**

It involves the patient & the therapist working together to create the best CBT strategy.

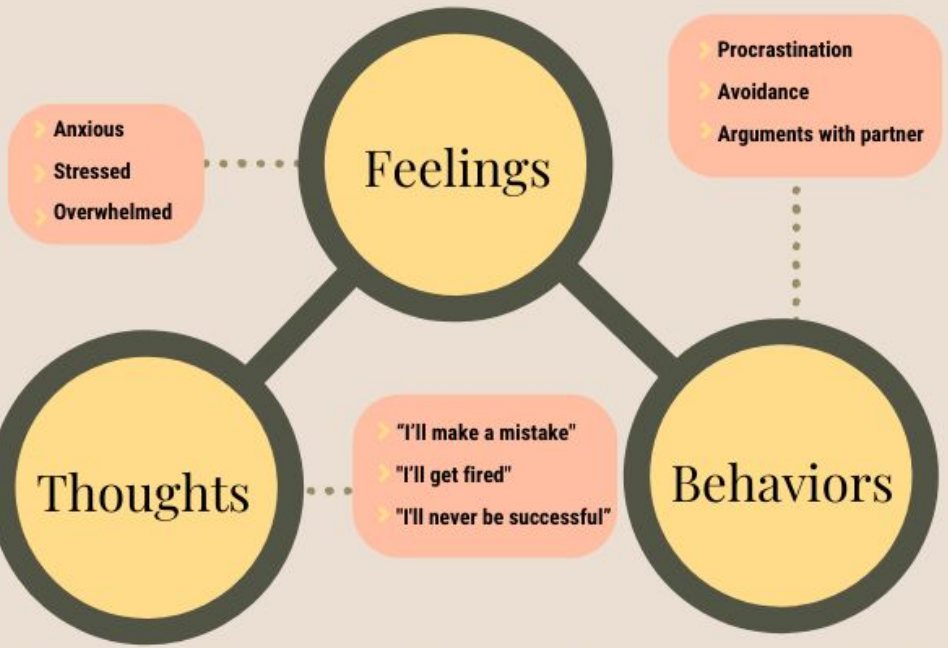

What is CBT?

Cognitive Behavioral Therapy

There are two main strategies that we use in cognitive behavioral therapy to help you feel better. One is to change your *thinking* and the other is to change your *behavior*.

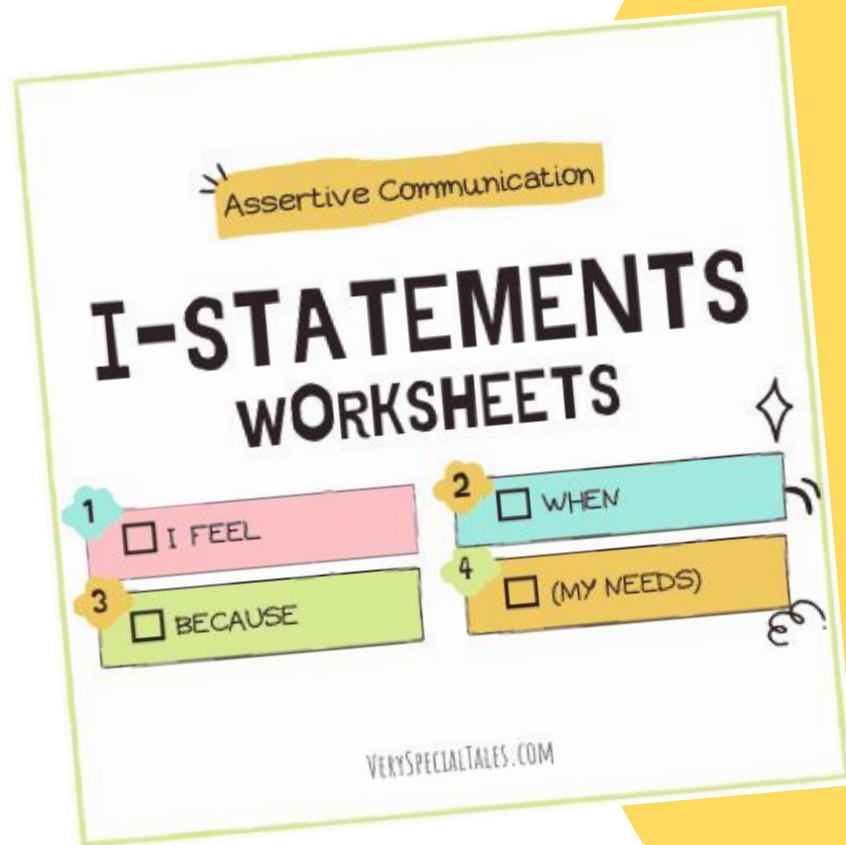

สถานการณ์สมมติ:

เมื่อถึงเวลานัดหมาย เพื่อนยังไม่ถึง

Thoughts	"How dare she not show up! She is so rude!"	"I knew she didn't like me. I don't have any try friends."	"Did something bad happen? Maybe she was in a car accident."	"She probably got held up or forgot. Now I have some time to read my book."
Feelings	Angry	Depressed	Anxious	Neutral Feeling
Behaviours	Text or phone her to express disappointment	Withdraw from people and avoid planning social events	Phone her family or friends. Check local hospitals	Continue to enjoy coffee and reading book

ลองใช้ I-statements:

พฤติกรรม
(Behaviours)

ความรู้สึก
(Feelings)

Thoughts | Values

ความต้องการ
(Needs)

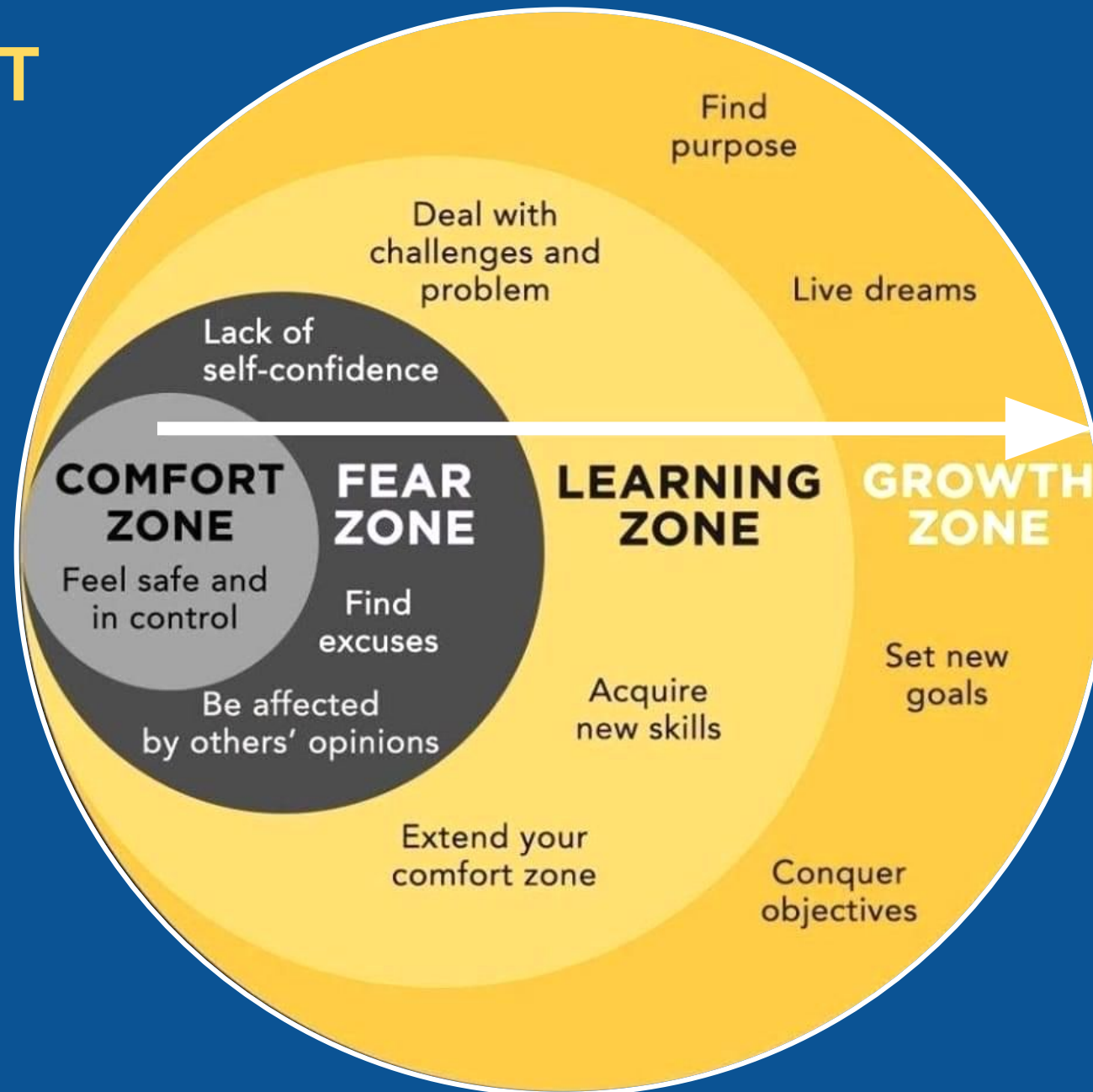
Meaning Significance
Security | Belonging | Growth | Autonomy

Photo credit: <https://www.conscious-u.com/>

EMPOWERMENT

การเสริมพลังให้แก่
ผู้เสียหาย/ผู้กระทำผิด

VICTIM-CENTERED APPROACH

มาตรการที่คำนึงถึงผู้เสียหาย

“คำนึงถึงผู้เสียหาย”
อย่างไร?

ระบบที่เป็นมิตร
(User-friendliness)

การติดต่อ / บริการ /
ไม่ทำร้ายผู้เสียหายซ้ำ

ผลกระทบจากอาชญากรรม
(Negative Impact)

ผลกระทบทางร่างกาย
ผลกระทบทางจิตใจ

ผลกระทบทางตรง
ผลกระทบทางอ้อม

ผลกระทบระยะสั้น
ผลกระทบระยะยาว

ภูมิหลังและอัตลักษณ์
(Background and Identity)

ความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ /
เข้าใจกฎหมาย / เทคโนโลยี

อายุ เพศภาวะ รายได้ ภูมิสำเนา ภาษา
เชื้อชาติ ศาสนา ครอบครัว ความ
พิการ
โรคประจำตัว การตกเป็นผู้เสียหายซ้ำ

สิทธิของผู้เสียหาย
(Fundamental Rights)

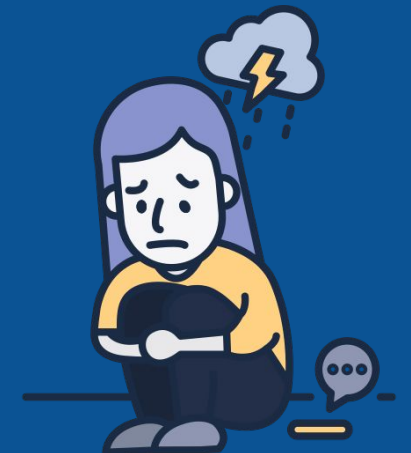
ตาม รรณ. / ป.วิ.อาญา / กฎหมายอื่น

ความรู้สึกและความต้องการ
(Feelings and Needs)

กลุ่มความรู้สึกเชิงบวก / เชิงลบ

กลุ่มความต้องการที่แสดงออก /
ที่ไม่ถูกแสดงออก

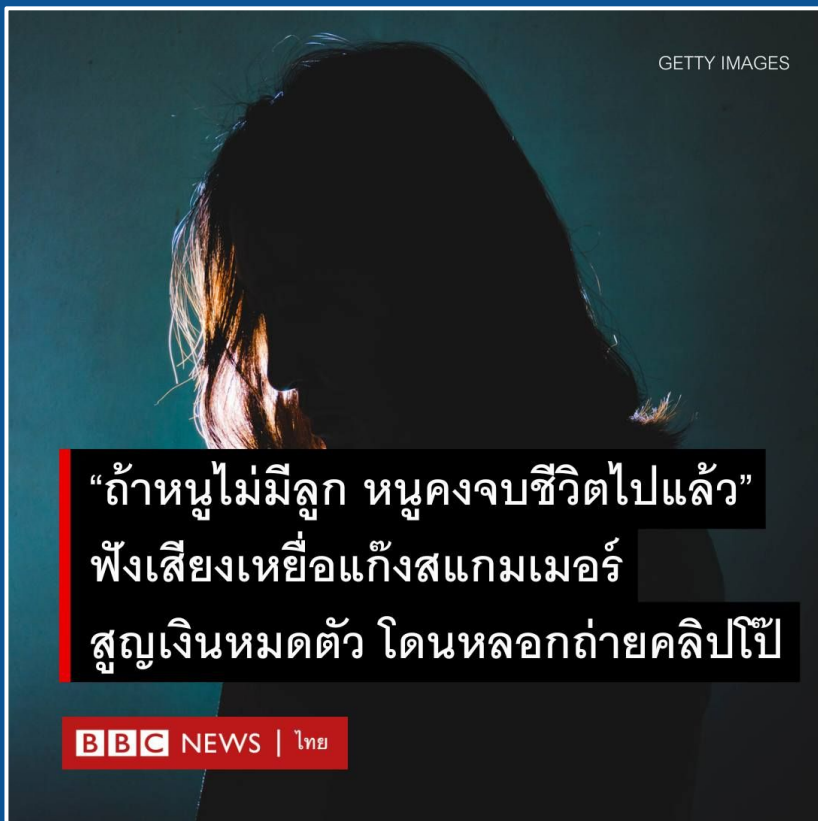
กฤษฎีกุเขาน้ำแข็ง / วงล้อความรู้สึก

Workshop

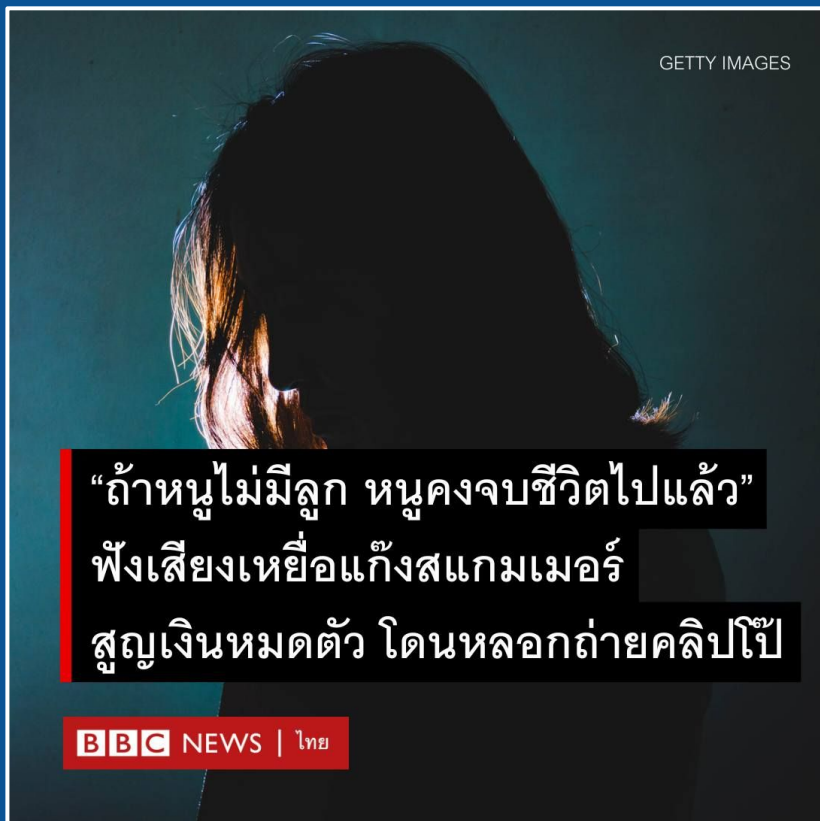
Designing RJ Process 101

Workshop: Designing RJ Process 101

แบ่งกลุ่ม 3 กลุ่ม วิเคราะห์กรณีตัวอย่างกลุ่มละ 1 กรณี โดยใช้มาตรการที่คำนึงถึงผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง

Workshop: Designing RJ Process 101

คุณหนึ่ง อายุ 30 ปี ถูกแก๊งสแกมเมอร์ปลอมตัวเป็นคนสนิท พุดคุยทางออนไลน์จนเชื่อใจ ส่งภาพและคลิปอนาจารเพื่อ ล้อลวงให้คุณหนึ่งส่งภาพและคลิปกลับไป อีกทั้งหลอกลวงให้ โอนเงิน และข่มขู่ว่าจะปล่อยภาพและคลิปก่อกล่าวหากว่าหากไม่ยอม โอนเงิน คุณหนึ่งยอมโอนให้จนหมดตัว แต่มีจดหมายที่ยังไม่เลิก ข่มขู่ คุณหนึ่งอยากฆ่าตัวตายแต่เนื่องจากมีลูกจึงตัดสินใจไม่ ฆ่าตัวตาย

Workshop: Designing RJ Process 101

คุณสอง อายุ 17 ปี ในช่วงปิดภาคเรียนหลังจบระดับชั้น ม.6 ก่อนเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ใช้เวลาว่างไปบวชเณรเพื่อศึกษาธรรมะ ถูกพระสืบให้ไปทำความสะอาดกุฏิและนวดขาแก้ปวดบ่น้อย ๆ วันหนึ่งพระสืบบังคับกระทำอนาจารและล่องละเมิดทางเพศเณรสองจนสำเร็จ อีกทั้งข่มขู่ห้ามนำไปบอกผู้อื่น เหตุเกิดอีกหลายครั้งจนเณรสองสึกและกลับไปเรียนโดยมีภาวะซึมเศร้าและหวาดกลัวการเข้าสังคมอย่างรุนแรง

Workshop: Designing RJ Process 101

เด็กชายสาม อายุ 2 ปี แม่ของเด็กชายสาม เสพติดยาบ้ามานาน ทุกครั้งที่มีอาการหงุดหงิดอารมณ์ฉุนเฉียวรุนแรง มักทะเลาะกับสามีและทำร้ายเด็กชายสามด้วยการทุบตี ใช้สายไฟฟ้าด ทำให้บาดเจ็บฟกช้ำตามร่างกายหลายจุด เพื่อนบ้านจึงไปแจ้งเจ้าหน้าที่มารับตัวเด็กชายสาม เนื่องจากรับรู้เหตุการณ์มานานและสงสารเด็กชายสาม

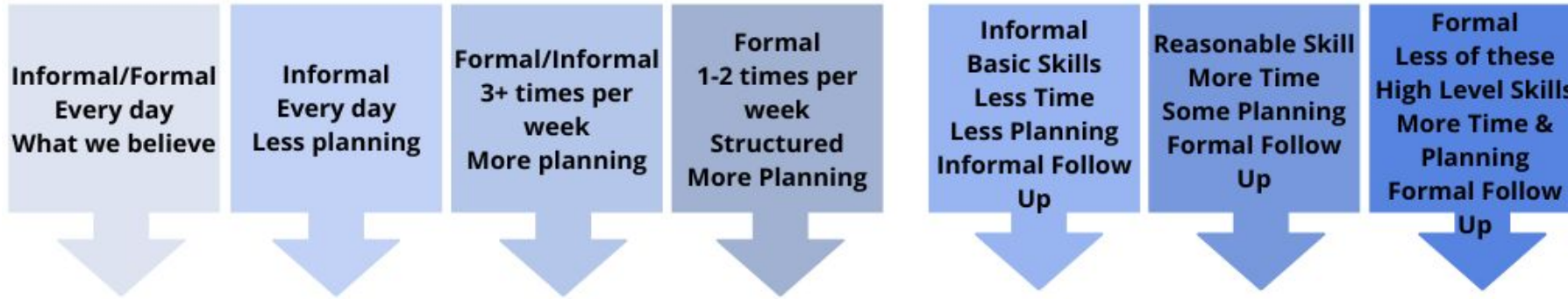
ถอดบทเรียน

Application of RJ on a wider scale

Restorative Schools & Communities

Reference: Downeast Restorative Justice, USA

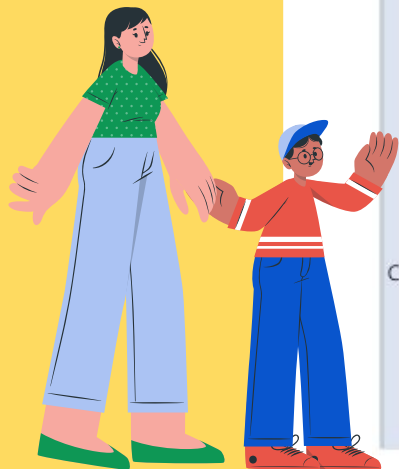
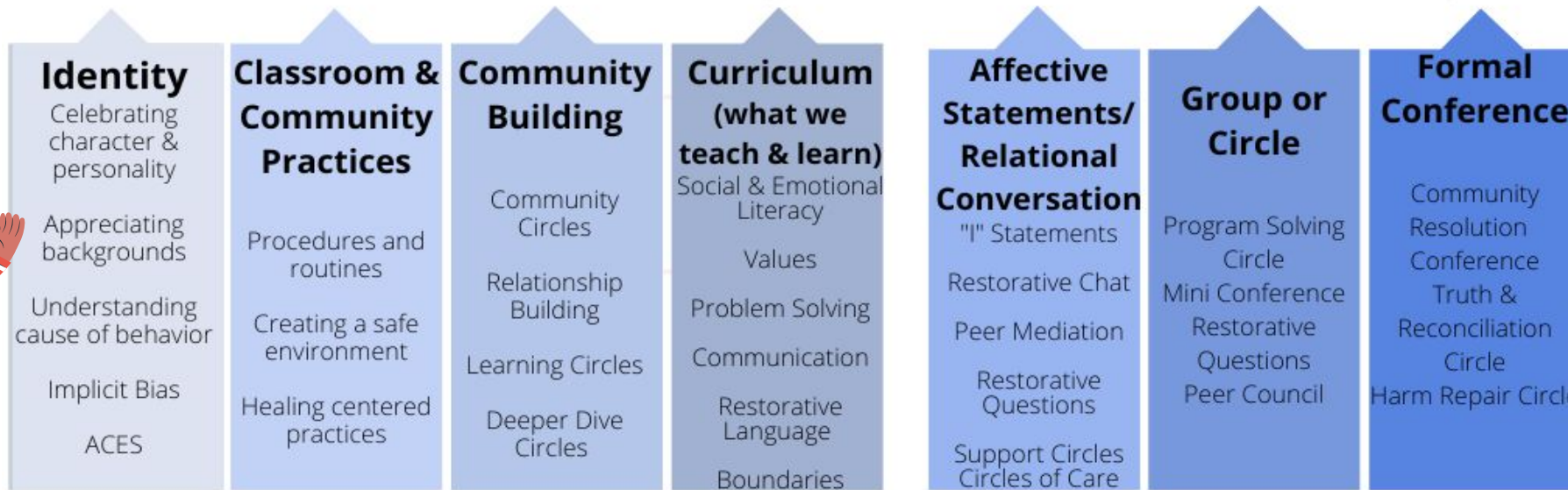

Preventative

build and maintain relationships | prevent conflict and harm

Responsive

repair relationships
resolve conflict | manage difficulties & disruptions

Adapted from Wachtel and McCold, 2001

3

Types of Justice in Education

Retributive Justice

- Rooted in punishment
- Focuses on the offense
- Aligned with the zero tolerance approach to school discipline
- E.g., Detention, suspension, expulsion

Rehabilitative Justice

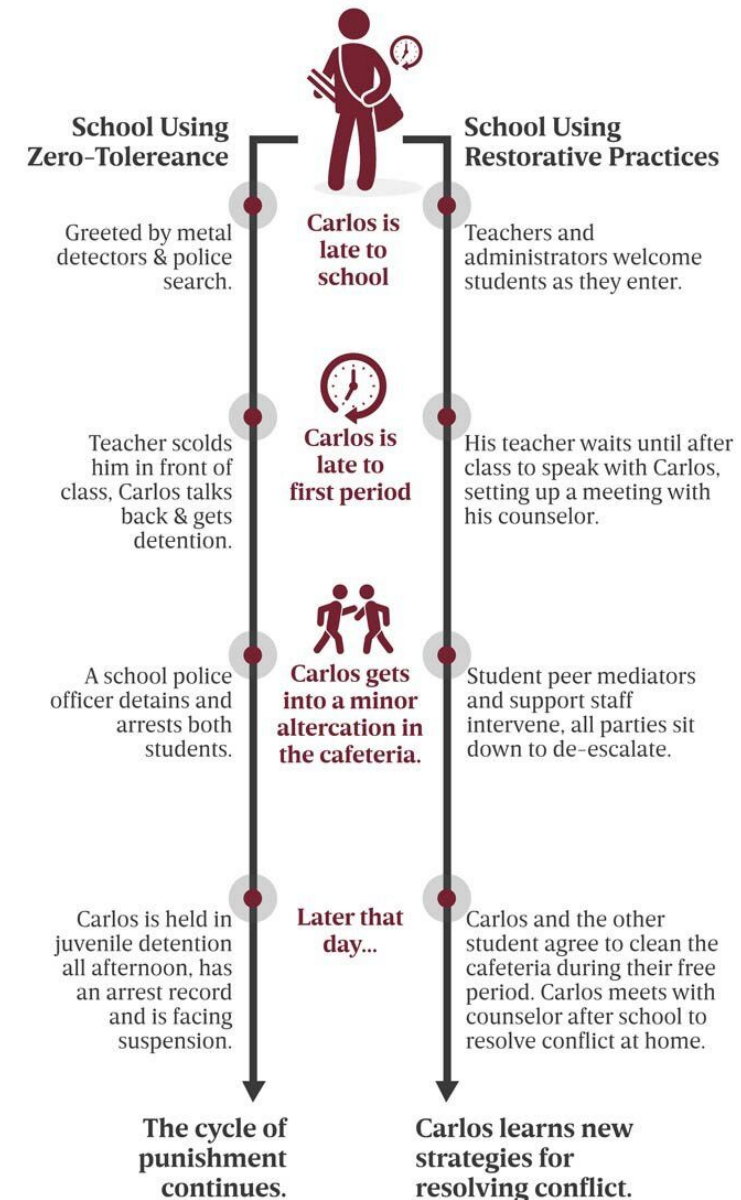
- Rooted in the rehabilitation of the offender
- Focuses on "fixing" the offender
- Uses therapeutic measures to prevent future criminal acts
- E.g., Counseling, anger management programs, drug and alcohol rehabilitation

Restorative Justice

- Rooted in the reparation of harm
- Focuses on the relationship between perpetrators and victims of crime
- Asks offenders to "make right" their offense
- E.g., Care center, talking circles, peer jury

A Tale of Two Schools

5 Ways

To Implement Restorative Justice

1

Establish a "Care Center"

If you can set aside space for a care center at your school, great. If you can hire a part- or full-time restorative justice coordinator, even better.

2

Use Talking Circles

Talking circles are a critical part of most restorative justice plans. By speaking openly with their peers, students learn to express their emotions and vulnerabilities to one another and better understand the harm caused by their actions.

3

Develop a Peer Jury

Peer juries allow students to become involved in arbitrating the infractions of their peers. This gives students more agency and responsibility.

4

Build Online Supports

Online supports can provide you with a content library of lessons based on a student's infraction and grade level, as well as a robust array of reporting options.

5

Be Patient

You won't see the effects of implementing a restorative justice program overnight. Be patient and be consistent for best results.

Launching Restorative Practices Schoolwide

Phase #1

Plan for Implementation

- Have strong principal vision and commitment to restorative practices
- Generate staff buy-in
- Plan for continuous and intensive professional development
- Designate school funds for a full-time a coordinator of restorative practices.

Phase #2

Provide Professional Development for All Staff

- Include all administrators, counselors, teachers, campus support staff, after-school program staff
- Build capacity for developing relationships.
- Practice facilitating restorative conversations and community building circles

Phase #3

Model Restorative Practices in the Classroom

- Sample activities:
- Begin with a class meeting each day
 - Practice goal setting
 - Use collaborative decision-making fosters sharing of ideas

Get Support

IDRA EAC-South can help you implement district and campus restorative practices. In many cases, our services are available free to schools and districts in the U.S. South.

www.idra.org

facebook.com/IDRAed

@IDRAedu

Intercultural Development Research Association • 5815 Callaghan Road, Suite 101 • San Antonio, Texas 78228 • 210-444-1710

ถอดบทเรียน Use of RJ in wider scale

บ้านกึ่งวิถีเขตชินจูกุ ญี่ปุ่น

- ให้โอกาสในการมีที่พัก มีงานทำ มีรายได้ พร้อมกับการสนับสนุนในสิ่งที่ผู้พ้นโทษยังขาดอยู่
- เน้นการดูแลหลังปล่อยตัวโดยอยู่ร่วมกับชุมชน และกำกับดูแล ติดตามเป็นระบบ
- สร้างกิจกรรมการมีส่วนร่วมเพื่อเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตต่อไป

Yellow Ribbon สิงคโปร์

- เชื่อมโยงตลาดแรงงานกับผู้พ้นโทษผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ทั้งออฟไลน์ออนไลน์ สร้างโอกาสการมีงานทำ
- เน้นกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับสังคมภายนอก ชุมชน ภาคเอกชน เช่น วังมารารอน คอนเสิร์ต ขายผลิตภัณฑ์ฝีมือของผู้ต้องขัง
- มีระบบสนับสนุนสิ่งที่ยาก แคลน ให้คำปรึกษา ติดตามและประเมินผลการมีงานทำและทักษะชีวิต

ชุมชนกองขยะเขตหนองแขม

- เป็นมิตรกับผู้เสพ เปิดโอกาสให้ผู้เสพเข้ามาร่วมกระบวนการบำบัดในชุมชน ไม่กีดกันออกจากสังคม เน้นการจัดการเชิงพื้นที่และปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน ที่อยู่อาศัย ร่วมกับการลดการใช้ยา มีกองทุนชุมชน ให้ความร่วมมือระหว่างสมาชิกชุมชน และช่วยแก้ปัญหาที่นอกกรอบให้ผู้เสพด้วย
- เปลี่ยนพฤติกรรมผู้เสพไม่พอ ต้องเปลี่ยนพฤติกรรมครอบครัวและบุคคลแวดล้อมด้วย
- ต้องมีกระบวนการส่งต่อที่ดี ไม่เน้นปราบปราม เน้นบำบัด เชื่อมโยงตำรวจ ชุมชน ทรัพยากรฯ ต้นน้ำถึงปลายน้ำเชื่อมโยงกัน มีเครือข่ายเยาวชน รุ่นพี่รุ่นน้องในชุมชน
- Harm reduction เน้นความปลอดภัย

บ้านกาญจนาภิเษก นครปฐม

- เปลี่ยนทัศนคติก่อนจึงเปลี่ยนพฤติกรรม
- เยียวยาแผลในใจพร้อมกับเพิ่มการสร้างคุณค่าต่อตนเอง
- เป็นพื้นที่ปลอดภัยให้เด็ก รับฟังมากกว่า บังคับ ให้โอกาสแก้ไข
- สร้างทักษะการสื่อสาร คลังคำคลังความคิด ฝึกการคิด พูด ลงมือทำ สร้างทักษะชีวิตและแรงบันดาลใจ
- ยึดมั่นในกติการ่วมกัน ผู้คุมกตึกา ก็ต้องรักษากติกาเป็นตัวอย่าง สร้างความเชื่อมั่นในการอยู่ร่วมกัน

โครงการพัฒนาद्यตุง

- ลงพื้นที่ศึกษาปัญหาในปี 2531 จากรากเหง้า (คนไม่มีสัญชาติ ทำงานที่อื่นไม่ได้ ทางป่าปลูก ฝิ่น ติตฝิ่น น้ำแล้ง ป่าหัวโล้น)
- เริ่มที่การสร้าง trust การมีส่วนร่วมกับชุมชน นำระบบเกษตร สาธารณสุข ปลูกป่า offer อาชีพใหม่ ๆ ที่มีรายได้ดีกว่าปลูกฝิ่น ปรับเข้ากับภูมิสังคมในพื้นที่
 - ในช่วงแรก เน้นปลูกป่าฟื้นฟูระบบนิเวศ ปลูกพืชเศรษฐกิจ ทำไม้ดอกไม้ประดับ
 - ในช่วงกลาง ให้ชาวบ้านเป็นผู้ประกอบการ รายย่อย ดอกไม้มาจากสวนของ entrepreneurs ปลูกเอง
 - ในช่วงต่อยอด ทำสวนกาแฟ ทำผลิตภัณฑ์แปรรูป ทำร้านกาแฟ ทำงานหัตถกรรมที่ตอบโจทย์ตลาด ทำระบบท่องเที่ยวยั่งยืน เชื่อมโยงวิถีชีวิตเดิมกับวิถีชีวิตใหม่ เปลี่ยนวิธีคิดจาก product-driven สู่ market-driven พัฒนาคุณภาพ งานดีไซน์ งานสะสม งานที่ใช้สอยได้ในชีวิตประจำวัน พัฒนาพันธุ์กาแฟ สร้าง specialty coffee และ collab กับแบรนด์ระดับโลก
- 3s: survival, sufficient, sustainable

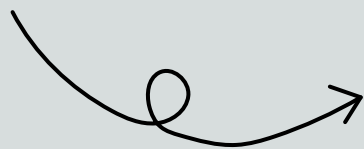
โครงการร้อยใจรักษ์ บ.ห้วยสำน อ.แม่เอย

- สร้างความเชื่อใจกับชาวบ้าน กินอยู่กับชาวบ้าน ศึกษาวิถีชีวิต ภูมิสังคม จัดรับฟังความเห็นประชาชนก่อน ถามความต้องการของสมาชิกชุมชน ระบุสภาพปัญหา (น้ำแล้ง) หาจุดแข็งของชุมชน (ความถนัดที่มีอยู่) ระดมความร่วมมือทั้งจากภายในชุมชนและภายนอก (ภาครัฐส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคสังคม)
- วางแผนดำเนินงานร่วมกันชัดเจน มีแผนระยะสั้น ระยะยาว ให้โอกาส ยังไม่จับ พัฒนาความถนัดที่มีอยู่เดิม เกษตร น้ำ ดิน ป่าไม้ ปศุสัตว์ สร้างกองทุนและสหกรณ์ งานฝีมือหัตถกรรมแปรรูปผลผลิต แหล่งท่องเที่ยว เกิดอาชีพที่สร้างรายได้ แก้ปัญหาระบบน้ำที่ยั่งยืน คนไม่ไปเสพยา ใช้ระบบบำบัดในชุมชน
- ชี้ให้เห็นว่าถ้ากลับไปทำผิดจะต้องสูญเสียอะไรบ้าง ยึดทรัพย์ จำคุกระยะยาว ลูกหลานไม่มีกินไม่ได้เข้าเรียน ฯลฯ
- แก้ปัญหาคอร์รัปชันในพื้นที่

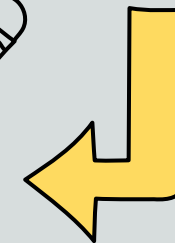
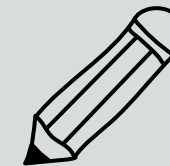
โรงเรียนตั้งต้นดี

- เพิ่มโอกาสการฝึกอาชีพ และมีรายได้ที่มั่นคง
- ฝึกการบริหารการเงินส่วนบุคคล
- ฟื้นฟูพฤติกรรมและกำกับดูแลไปพร้อมกับให้โอกาสในการทำงาน
- สร้างทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในชุมชนขนาดเล็ก ๆ เช่น สถานที่ทำงาน และการเตรียมความพร้อมในการใช้ชีวิตในสังคม

CONTENTS

01/ความยุติธรรมเชิงฟื้นฟูเยียวยา (Restorative Justice)

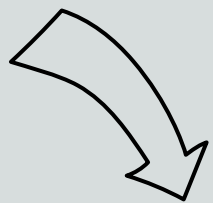
มาตรฐานระหว่างประเทศ
UN Basic Principles on RJ
RJ Process ตามมาตรฐาน UN
ทำอย่างไร?

02/Restorative Justice กับการปรับใช้ในบริบทต่าง ๆ

การใช้ RJ ในคดีอาญาผู้ใหญ่
การใช้ RJ ในคดีอาญาเด็ก
แนวปฏิบัติ RJ ในประเทศต่าง ๆ
Interventions ที่เป็นประโยชน์
Workshop: RJ Process 101
ถอดบทเรียน Application of RJ
on a wider scale

03/บทสรุปและแนวนโยบาย ที่สำคัญ

ข้อท้าทายและการสนับสนุน
แนวทาง: เพิ่ม-ลด-ปรับ-สร้าง

“

03/บทสรุปและ แผนนโยบายที่สำคัญ

เมื่อเกิดความเสียหายขึ้น?

เยียวยา ความเสียหาย
ฟื้นฟู พฤติกรรม
ป้องกัน การกระทำผิดซ้ำ

เทียบเคียง
พ.ร.บ.ศาลเยาวชนฯ ม.86, 90, 132 | พ.ร.บ.ไกล่เกลี่ยฯ ม.35, 41
พ.ร.บ.คุมประพฤติฯ หมวด 5 | พ.ร.บ.บริหารราชการฯ ม.61/3
ป.อ. ม.56 วรรคสาม | ระเบียบ อสส. ว่าด้วยการไกล่เกลี่ย | ฯลฯ

- Intervention:**
- Early detection
 - Trauma-informed care
 - Empathic communication
 - Medical treatment
 - Anger management
 - etc.

ข้อท้าทาย

จากมุมมองผู้เชี่ยวชาญและผู้ปฏิบัติ

Reference: Harmonious Justice (TIJ, 2564)

Frequency of answers (0-50)

1. Public awareness
2. Technical skills and knowledge
3. Cooperation from parties, External influencing power
4. Organizational resources & budget
5. Communication among stakeholders
6. Ego and self-centered mindset, Time limit, Lack of facilitators, Dissatisfaction with conditions of RJ agreement, Lack of support from heads of relevant offices
7. Eligibility criteria for the use of RJ, Trustworthiness of facilitators, Offenders' capability to compensate

สิ่งที่ขาดแคลน/ ต้องการการสนับสนุน

Frequency of answers (0-50)

1. Advanced training programs
2. Awareness raising campaigns
3. Budget allocation
4. Collaboration between criminal justice organizations
5. Number of RJ officers and facilitators
6. Technological advancement in RJ process
7. Comprehensive legislation on RJ and effective law enforcement

เพิ่ม

- ประสิทธิภาพของระบบบำบัดฟื้นฟู/ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและความคิด
- ทรัพยากรและศักยภาพของเจ้าหน้าที่ มาตรการที่แก้ปัญหาคือต้นเหตุ

ลด

- จำนวนผู้กระทำผิดที่เข้าสู่กระบวนการทางอาญา การกระทำผิดซ้ำ
- ปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำผิด ความเสี่ยงในครอบครัวและชุมชน

ปรับ

- วิธีคิด ทักษะคติ ความเข้าใจในการปฏิบัติต่อเด็กที่กระทำผิดอาญา
- นิตินโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สร้าง

- นวัตกรรมและเครือข่ายความร่วมมือที่มีทิศทางร่วมกัน
- สภาพแวดล้อมและพื้นที่ปลอดภัยสำหรับเด็ก
- นักสื่อสารความยุติธรรม สภาวิชาชีพนักไกล่เกลี่ย/กระบวนการ

Reference

UN Convention on the Rights of the Child (CRC) | UN Standard Minimum Rules for the Administration of Juvenile Justice (Beijing Rules) | UN Rules for the Protection of Juveniles Deprived of their Liberty (Havana Rules) | UN Guidelines for the Prevention of Juvenile Delinquency (Riyadh Guidelines) | Guidelines for Action on Children in the Criminal Justice System | Guidelines on Justice in Matters Involving Child Victims and Witnesses of Crime | Guidance Note of the Secretary-General: UN Approach to Justice for Children

“ Restorative justice is a **flexible, participatory,** and **problem-solving** response to criminal behaviour, which can provide **a complementary** or **an alternative path** to justice. ”

Handbook on Restorative Justice Programmes
2nd Edn, 2020, UNODC in collaboration with TIJ

Q&A

ขอบคุณครับ

ukrit.s@tijthailand.org
www.tijthailand.org

